

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Освітня програма	36836 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	55
Повна назва ЗВО	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125415
ПІБ керівника ЗВО	Соболь Євген Юрійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://www.cuspu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/55>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36836
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра історії України та всесвітньої історії
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра філософії, політології та психології; кафедра германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання; кафедра інформатики та інформаційних технологій; відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти; відділ аспірантури та докторантури; археологічний музей ЦДУ ім. Н.Бокій.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	25006, м. Кропивницький, вул. Шевченка, 1. Навчальний корпус № 1; Навчальний корпус №4; Навчальний корпус №5.
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	203078
ПІБ гаранта ОП	Житков Олександр Анатолійович
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	O.A.Zhytkov@cuspu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(099)-781-47-13
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Підготовка фахівців з історії освітнього рівня спеціаліст здійснюється ЦДУ з 1978 року. Від цього часу у ЗВО сформувався якісний кадровий склад НПП, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення, яке відповідає ліцензійним умовам підготовки здобувачів вищої освіти. У 2016 році ОПП з напрямом (спеціальності) 0203 Гуманітарні науки 6.020302 Історія було акредитовано за другим рівнем вищої освіти. Історико-культурний розвиток Центральноукраїнського регіону та розширення мережі навчальних закладів дозволили поставити питання про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 Історія та археологія. У квітні 2016 року на засіданні кафедри Всесвітньої історії було прийнято рішення про створення робочої групи у складі проф. О.І.Кіян (керівник), Л.М. Філоретова, О.І. Бабак, О.А. Житков (протокол № 7, від 28.04.2016 р.), яка з урахуванням досвіду ВНЗ України, роботодавців розробила проект ОПП «Історія та археологія». У ЦДУ ОПП Історія та археологія впроваджена в освітній процес у 2016 -2017 навчальному році. Після завершення, першим набором повного циклу освітньої складової було організовано обговорення ОПП та ухвалено наступні рішення: цілі, завдання методи реалізації Програми відповідають ПРН, враховують потреби ринку праці, законодавства України, зокрема НРК третього рівня вищої освіти (прот. № 9 від 23.05. 2019 р.). Призначений наказом ректора на 2019 – 2020 н.р. гарант ОПП д.і.н, Житков О.А. ініціював внесення змін до ОПП на 2020–2021 н.р. Вони були викликані змінами на ринку праці, які обговорювалися на нараді стейкхолдерів та групою розробників ОПП на засіданні кафедри у вересні 2021 року, запитами здобувачів на розвитком індивідуальної траєкторії навчання. До освітньо-наукової програми було уведено ОК Проблеми археології та давньої історії України, оновлено та збільшено каталог ВК (прот. № 2 від 30.09.2021 р.). Моніторинг розвитку програми вказав на необхідність посилення як освітньої так й практичної компоненти підготовки здобувачів. В ОПП 2022 – 2023 н.р., за пропозиціями групи розробників та стейкхолдерів (В. Капелюшний, Л. Маренець) було введено такі нові ОК: Організація наукового історичного дослідження, Сучасний фаховий історіографічний дискурс. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів забезпечують вибіркові компоненти ОПП: Джерелознавство: практика роботи з історичними документами, Сучасні історіографічні студії, Державотворчі та самоврядні процеси в історії людства. При формуванні освітніх компонентів діючої ОПП бралися до уваги потреби дослідження регіональної історії України, проблематики всесвітньої історії й історіографії, які є близькими до наукових інтересів здобувачів та наукових керівників (прот. № 1 від 26.08. 2021 р.). Проект ОПП на 2023–2024 н.р. згідно результатів моніторингу передбачає введення ОК 7 Соціально-економічні студії історії України, долучення до проведення практичних занять наукової бази обласного держархіву (прот. № 11 від 30.03. 2022 р.).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2023 - 2024	5	5	0
2 курс	2022 - 2023	2	2	0
3 курс	2021 - 2022	1	1	0
4 курс	2020 - 2021	2	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	56583 Публічна історія та пам'яткознавство
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36836 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	48879	10469
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	48879	10469
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	658	345

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП 2020-2021.pdf</i>	wx6YXE8toFmDuNq4cJnRXo25By72JtTCZYoyQUVr/cw =
Освітня програма	<i>ОНП 2021-2022.pdf</i>	av1AjGEfO1GgVj79+YMtSScjzQuMTvdaN+HvRdPVPTo= =
Освітня програма	<i>ОНП 2022-2023.pdf</i>	NUnoBQoEJJi5iHzG/E6h+DMvhrUj6pFI/BZI+Nd8PQ4 =
Освітня програма	<i>ОНП_2023-2024.pdf</i>	FuffdmKqsWJ+6bZhXuh3TespILOF3jR2LxZq2DUPDpM =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 2020-2021.pdf</i>	s8aIDuYV9+KDwhqbEpHNzUa3GOq3w/W7FjzhNnncw Qc=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 2021-2022.pdf</i>	RRGF7hCqti/s6Hmj21AaNWVWWaYhasYjzHmdwmtMs ko=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 2022-2023.pdf</i>	I7OdhHeM1994R1pJ7Naayg3xoocMuBvdOKUr95O99Js =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план_2023-2024.pdf</i>	ihmo4OTB517ymTJFnwYVBZQSQ4jNYgBpo8ysEosGxzc =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Marenets022-2023.pdf</i>	+12KPolSnBAgzsfUDwx/Us1PFoVGRV/CxkoSpYKVxIg= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Prysyatznyuk2022-2023.pdf</i>	zeUop0Up4qSkEi3bMXFG05y9hnom/OxzqUxFP/dTjwo= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Колісниченко_.pdf</i>	XqqqUAj/mVQw6J6dv/1iP/UB8DkpOa2eFPMCC1CKymo =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Капелюшний.pdf</i>	6SEQyVo708CyPF6Ifvn84MuKogQdfOGQaSDK3mk2jns =

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Цілями ОНП є підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія», які володіють концептуальними та методологічними знаннями, мають спеціалізовані уміння/навички і методи необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій та здатні до безперервного саморозвитку й самовдосконалення.

Особливість ОНП полягає у наступному:

- завершеному та цілісному характері ОНП, яка забезпечує формування загальних та фахових компетенцій, а саме, поєднання теоретичної й практичної підготовки здобувачів за спеціальністю 032 Історія та археологія, що здатні здійснювати самостійну наукову та науково-педагогічну діяльність у ЗВО, відповідати усім кваліфікаційним вимогам працівника дослідницьких, науково-просвітницьких закладів та установ;
- формуванні універсальних навичок дослідника, здатного до участі в проектах європейських наукових програм Erasmus + «UTTERLI», інших, що реалізувалися у попередні роки та упродовж 2023–2024 навчального року у ЦДУ

імені В. Винниченка;

- підготовці фахівців, орієнтованих на дослідження історичної спадщини українського народу, реалізацію державних програм розвитку соціальної та культурно-освітньої сфер Центральноукраїнського регіону;

- виховання здобувачів в етично ціннісних орієнтирах правил академічної доброчесності; патріотизму, захисту незалежності української держави (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proekty/novyny-anonsy-dokumenty>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Мета ОНП 032 Історія та археологія цілком відповідає стратегії розвитку ЦДУ до 2026 року, яка спрямована на комплексну підготовку конкурентоспроможних здобувачів, здатних ефективно працювати в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі. Відповідно до освітнього та наукового компонентів діяльності ОНП передбачає пріоритетність збереження та поліпшення якості підготовки науково-педагогічних кадрів, забезпечення органічної єдності змісту освіти й наукової діяльності, здобуття нових наукових знань через впровадження інноваційних технологій. ОНП передбачає формування актуальної тематики наукової та інноваційної діяльності відповідно до актуальних напрямів розвитку гуманітарних наук, розв'язання завдань прогресивного соціально-економічного розвитку України (<http://surl.li/fjwhr>). Цій стратегії відповідають такі ОК ОНП Історія та археологія: ОК 2 (Філософія та методологія науки), ОК 4 (Інформаційні технології в науці), ОК 5 (Методологічні проблеми історичної науки), ОК 7 (Сучасний фаховий історіографічний дискурс). ОК 8 (Соціально-економічні студії історії України), інші освітні компоненти.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси та пропозиції здобувачів та випускників ОНП ураховуються під час громадського обговорення проєктів ОП (<http://surl.li/jyryh>). Доступ до ОНП забезпечено на окремій веб-сторінці сайту ЦДУ (<https://www.cusu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14797-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

Відповідно до «Положення про освітні програми в ЦДУ» до розробників ОНП уведено аспірантку Москальчук К. В. (протокол № 1 від 26.08. 2021 р.). Інтереси та пропозиції здобувачів виявляються та обговорюються безпосередньо під час консультацій з гарантом програми. Представники аспірантів запрошуються до обговорення ОНП на засідання кафедри. Чимало проблем вдосконалення ОНП розглядаються на етапі громадських обговорень ОНП, під час проведення наукових заходів (конференцій), до участі в яких залучалися науковці ЗВО, здобувачі, стейкхолдери (https://www.cusu.edu.ua/images/files-2022/obgovor_OP_23-24/doc_filos/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%9E%D0%9D%D0%9F_%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%Bo_%D0%Bo%D1%80%D1%85%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_2022.pdf).

Здобувачі беруть участь в опитуваннях, які проводяться відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЦДУ метою моніторингу освітнього процесу, готовності до навчання в аспірантурі де відображено їхня участь в обговоренні ОНП (<https://cusu.edu.ua/ua/monitorynh-iakosti-osvity-ankety-rezultaty/rezultaty>).

- роботодавці

Проектування програми та внесення змін до ОНП здійснювалися за участі роботодавців на засіданнях кафедри, нарадах (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14015-na-fakulteti-istorii-biznes-osvity-i-prava-vidbulasia-narada-steikkholderiv>). Стейкхолдери задіяні в забезпеченні ПРН освітньо-наукової програми (<https://dakiro.kr-admin.gov.ua/news/2022/10-19/news.php>).

За участі роботодавців розглядалися питання вдосконалення ОНП (Протокол № 2 від 28 жовтня 2022 р.).

Інтереси та пропозиції роботодавців враховувалися на етапах обговорення та рецензування ОНП, у яких брали участь директор управління департаменту освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, кандидат педагогічних Е. В. Лещенко, заступник директора управління департаменту освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, кандидат історичних наук В.П. Таборанський, інші. До обговорення організації виробничої практики долучалася директорка Державного обласного архіву Л.В.Маренець, директор краєзнавчого музею Б. Л. Шевченко (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14015-na-fakulteti-istorii-biznes-osvity-i-prava-vidbulasia-narada-steikkholderiv>). При визначенні тематики досліджень здобувачів враховувалися області наукові програми, інтереси наукових установ області і міста Кропивницького (<https://cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/15467-robocha-zustrich-iz-optimizatsii-vykonannia-onp-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

- академічна спільнота

Педагогічні працівники таких ЗВО: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (д.і.н., професор Капелюшний В.П.), Черкаський Національний університет ім. Богдана Хмельницького (д.і.н., професор Присяжнюк Ю.П.), Центральноукраїнський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (д.і.н., професор Колісниченко Р.М.), співробітник Національного музею України к.і.н. Савченко О.О. Участь здобувачів та викладачів, задіяних в реалізації ОНП, у наукових конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня, під час проведення яких відбувалося академічне спілкування та обмін досвідом, що дозволяло апробувати тематику наукових досліджень, виробити ціннісний підхід до вдосконалення каталогу компонентів ОНП у частині вибіркових дисциплін, перспективних тем наукових досліджень. Зокрема, до останніх належать також науково-педагогічне стажування на тему: «The trajectory of

professional education in the field of political, historical, philosophical, and sociological sciences» (Республіка Польща, м. Вроцлав, 2022 р.) та V Міжнародної науково-практичної конференції «The South of Ukraine in the National and European history» (Республіка Польща, м. Влоцлавек, 2020 р.).

- інші стейкхолдери

Педагогічні працівники таких ЗВО: Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (д.і.н., професор Капелюшний В.П.), Черкаського Національного університету ім. Богдана Хмельницького (д.і.н., професор Присяжнюк Ю.П.), Центральноукраїнського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (д.і.н., професор Колісніченко Р.М.), співробітник Національного музею України к.і.н. Савченко О.О. Участь здобувачів та викладачів, задіяних в реалізації ОНП, у наукових конференціях всеукраїнського та міжнародного рівня, під час проведення яких відбувалося академічне спілкування та обмін досвідом, що дозволяло апробувати тематику наукових досліджень, виробити ціннісний підхід до вдосконалення каталогу компонентів ОНП у частині вибіркових дисциплін, перспективних тем наукових досліджень. Зокрема, до останніх належать також науково-педагогічне стажування на тему: «The trajectory of professional education in the field of political, historical, philosophical, and sociological sciences» (Республіка Польща, м. Вроцлав, 2022 р.) та V Міжнародної науково-практичної конференції «The South of Ukraine in the National and European history» (Республіка Польща, м. Влоцлавек, 2020 р.).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

ОНП розроблялася з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці в Україні та регіоні, який в останні десятиліття зазнав суттєвих трансформацій. Акцентовано увагу на підготовці здобувачів, здатних до оволодіння сучасними дослідницькими практиками, вмінням застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання здобувачами дослідницьких і практичних завдань, зокрема, у міждисциплінарних галузях (ПРН 6); вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ПРН 2), здатність до самостійного планування наукових проектів, розв'язання дослідницьких і практичних завдань, а також готовність удосконалювати існуючі в межах області дослідження знання (ПРН 4).

Наукова підготовка ОНП передбачає здатність здобувачів проектувати та переконливо представляти групі фахівців проект науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі (ПРН 8), спроможність завершити оригінальне наукове дослідження у вигляді дисертаційної роботи, заснованої на критичному аналізі джерел і синтезі наукових ідей та нових знань, забезпеченій необхідним науковим апаратом (ПРН 11). Важливим прогнозованим результатом актуальним на ринку праці є здатність до саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, відповідальність за навчання інших (ПРН 17).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

На етапі розробки ОНП було враховано галузевий аспект розвитку гуманітарної галузі знань, історичний регіональний характер вимог до формування фахових компетентностей здобувачів як спеціалістів із визначеним місцем працевлаштування згідно положень док. «Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021 – 2027 роки». Інноваційний сценарій розвитку області передбачає співпрацю ЗВО у інвестиційно привабливих галузях економіки, створення робочих місць у науково-освітній галузі. На території області перебуває 16 закладів вищої освіти, в яких навчаються більше 14 тис. студентів (<https://economika.kr-admin.gov.ua/files/str1-lish-270320.pdf>) Спрямованість ОНП на формування здатності проведення індивідуальних та колективних досліджень, готовність впроваджувати інноваційні прийоми у науково чи навчально-методичну роботу (ПРН 16) ґрунтується на оцінках культурної та археологічної спадщини Кропивниччини, її багатовікової історії як транзитного регіону. Укладачами ОНП було враховано дослідження археологічних пам'яток в ЦДУ упродовж 25 років (експедиція ТАСЕ) та наявну дослідницьку школу доц. Козир І.А., яка забезпечує ОК ОНП, заснований 2023 року міжвідомчий проект «Науково-практичні археологічні студії» <https://www.facebook.com/kokm.kr.ua/posts/pfbid02fyt999tCGb7DcYTmczA1DrG69eg9oAs9sCeNy5c4XnHxXPbNLSUDP SkyvfPmH7Z9l>.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Цілі та програмні результати навчання за ОНП формувалися з урахуванням досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Зокрема, зверталася увага на принципи формування каталогу дисциплін, що визначають вибір вільної освітньої траєкторії здобувачами Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка (уведено ВК 2 «Державотворчі та самоірядні процеси в історії людства»). Аналіз освітніх програм Львівського Національного університету ім. І.Я. Франка та Черкаського Національного університету імені Богдана Хмельницького уможливив вивчення складу нормативних дисциплін, що забезпечують формування фахових компетентностей здобувачів спеціальності 032 Історія та археологія (ОК 7 сучасний історіографічний курс). Цій роботі сприяла участь науковців ЗВО у рецензуванні ОНП, що реалізуються у 2023–2024 н.р. в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Вивчалися програми підготовки PhD-студентів з історії в період стажування викладачів кафедри історії України та всесвітньої історії у Вроцлавському університеті Республіки Польща та період роботи Всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни», організоване Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького та Національним політехнічним університетом «Дніпровська політехніка» (cuspu.edu.ua).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Етапи розробки, затвердження, удосконалення та моніторингу впровадження у дію ОНП відповідають Європейській та Національній рамкам кваліфікації (ЄКР та НКР).

Проектна група працювала над відповідністю ОНП Дублінським дескрипторам. В основу ОНП покладено систему компетентностей та прогнозованих результатів навчання у відповідності загальній кількості переводних залікових одиниць ЄКТС третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти НРК. Обсяг ОНП становить 43 кредитів ЄКТС при нормативних показниках 30 – 60 кредитів ЄКТС, що мають забезпечувати формування інтегральної, загальних компетентностей, фахових компетентностей та ПРН.

Сформовані у програмі ПРН відповідають 8 рівню НРК за такими дескрипторами НРК:

- «концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності» відтворюють ПРН 1, 2, 3, 4;

- зміст «спеціалізовані вміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики» розкривають ПРН 5, 6, 7;

- зміст «започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності» розкривають ПРН 5,8;

- зміст «критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей» відображають ПРН 6, 11;

- змісту «вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому» відповідають ПРН 2, 10, 12, 15;

- змісту «використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях» відповідає ПРН 7, 10, 12;

- зміст «демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постйна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності» розкривається у ПРН 9, 10, 13, 14;

- змісту «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення» відповідає ПРН 10, 15, 17.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

43

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

10.5

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Відповідно до предметної області спеціальності 032 «Історія та археологія» в освітньо-науковій програмі є пріоритетним вивчення сучасних теорій розвитку людського суспільства, фокусування на теоретико-концептуальній складовій освітнього процесу. Ці складові ОНП забезпечуються такі ОК як «Методологічні проблеми історичної науки» та «Сучасний фаховий історіографічний дискурс»,

«Соціально-економічні студії історії України». Блок загальнонаукової підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня представлений в ОНП ОК «Філософія та методологія науки», «Академічна англійська мова», «Організація наукового історичного дослідження», «Інформаційні технології в науці».

У відповідності до предметної області ОНП сформовано каталог вибіркового дисциплін. Вони мають дотичний до фахового компоненту склад проблематики, але, разом з тим, їх репрезентативність забезпечує достатньо широкий вибір індивідуальної освітньої траєкторії та враховує наукові інтереси здобувачів спеціальності 032 «Історія та археологія».

Зміст ОНП має чітку структуру побудови за роками та семестрами навчання. Освітні компоненти Програми підпорядковані внутрішній логіці викладання дисциплін усіх блоків, зорієнтованих на досягнення головної мети та розв'язання усіх завдань ОНП. Принципами вибору ОК передбачалося забезпечення ОНП дисциплінами, що, фактично, є пререквізитами формування фахових

компетенцій здобувача третього рівня вищої освіти як науково-педагогічного працівника високої кваліфікації, дотримання світоглядної складової ОНП здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідно до положень постанови № 261 НАЗЯВО від 27. 11. 2019 р.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У ЦДУ формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/D368AsL>), Положенням про освітні програми в ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/fjwqc>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/fjwzt>). Каталог дисциплін щорічно оновлюється на офіційному сайті університету, а демократична процедура вибору уможливує щорічне їх оновлення (<http://surl.li/fjwsm>). На етапі вироблення пропозицій враховується думка здобувачів шляхом опитування та розгляду зустрічних пропозицій на засіданнях кафедр. До каталогу вибіркових дисциплін у березні 2023 року на черговий навчальний рік було додано 8 дисциплін, що на думку розробників ОНП, має підсилити блок формування загальних та фахових компетентностей здобувачів (протокол засід. кафедри № 10 від 30. 03. 2023 р.).

Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується вільним вибором теми наукового дослідження, укладанням індивідуальних планів наукової роботи; реалізацією права на академічну мобільність, вибору участі у наукових проєктах та підготовці планів наукових публікацій, участі у наукових заходах та громадському житті університету. Важливою складовою демократичного вибору здобувача є право на Perezарування результатів академічної успішності та вибір форми навчання й платформи онлайн навчання. Частка ОК ОНП, що припадає на вибіркові дисципліни становить 25,5%.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право вільного вибору навчальних дисциплін в ЦДУ ім. Володимира Винниченка на рівні нормативних актів ЗВО регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (<https://cutt.ly/D368AsL>) та інструкцією «Порядок вільного вибору навчальних дисциплін для створення індивідуальної освітньої траєкторії».

Остання надає детальний покроковий інструктаж, яким передбачено дії щодо технічної сторони здійснення вибору дисциплін здобувачами та перелік вибіркових дисциплін гуманітарного профілю в ЦДУ

(https://www.cusu.edu.ua/images/files-2024/vyb_dys24_25/Sus_gum_prof/Aspirantu_bub_sg_dus_24-25.pdf).

Узгодження результатів вибору здобувачів із навчально-методичним відділом має демократичний підхід та

відповідає студентоцентричній політиці університету (<http://surl.li/fjwrs>).

Вибіркові дисципліни ОНП «Історія та археологія», що реалізується в ЦДУ ім. В. Винниченка, охоплюють 24,5 % кредитів ЕКТС навчального плану, що відповідає рекомендованим нормативним показникам, визначеним НАЗЯВО. Реалізація права вільного вибору дисциплін, рівень задоволеності тосовно їх викладання, а також оцінка змісту та наповненості каталогу останніх та рекомендації здобувачів щодо конкретики викладання вибіркових дисциплін відстежуються через опитування здобувачів ЗВО. Аналіз останнього анкетування 2024 року засвідчив, що 90% опитаних здобувачів можуть вільно реалізувати право вибору навчальних дисциплін за ОНП «Історія та археологія» (https://cusu.edu.ua/images/files-2024/MYaOsv/%D0%97%D0%90%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%9B%D0%95%D0%9D%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC_%D0%9E%D0%9D%D0%9F_%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%Bo_%D0%Bo%D1%80%D1%85%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf).

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка ЗО передбачена ОНП визначається «Положенням про практичної підготовки в ЦДУ».

Передбачається: практичні (семінарські) заняття з ОК; виконання самостійних/групових завдань, підготовки презентацій та проєктів (кейсів). Виконання програми включає аналітику освітнього процесу, лекції, семінарські заняття. Розподіл на практику здійснюється на основі наказу ректора на підставі договорів/угод між ЦДУ та відповідними держустановами.

Базами практики визначено ЦДУ та Державний архів Кіровоградської області

(https://www.cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/dogovir/D3.pdf). Практичні заняття передбачають розвиток мовленнєвих компетенцій ОК 1; навички критичного мислення та методології формуються у процесі вивчення ОК 2; універсальні навички дослідника складаються у процесі вивчення ОК 5, ОК 6, ОК 7 та вибіркових дисциплін – ВК 1, ВК 2, ВК 3. Практична сторона фахової науково-педагогічної підготовки досягається через усвідомлення методичної складової документів, які регламентують підготовку лекцій, семінарських занять – ОК 8, а також використання кейсу інформативних технологій, куди входить робота з презентаційним матеріалом, навчальними інтелектуальними програмами, інші –ОК 4. Важливою компонентною ОНП з підготовки самостійного наукового дослідження здобувача, що також забезпечує уміння доступно й переконливо репрезентувати власні досягнення та адаптувати їх до практичного втілення, є організація наукового історичного дослідження – ОК 3.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття здобувачами освіти Soft Skills здійснюється головним чином через культивування лідерства, уміння працювати у колективі, узгоджуючи свою участь у освітньому процесі, акціях громадського характеру з діями інших здобувачів. Навички Soft Skills як універсальні непрофесійні якості формуються через комунікацію (вербальну,

ділову переписку), уміння обґрунтовувати та доносити до колективу свою думку (ОК 1), публічно виступати та обстоювати свою позицію у дискусійній обстановці (ОК 3, 7), виховувати стресостійкість та вміння бачити у спілкуванні не конфлікт, а потенціал розв'язання нестандартних ситуацій (ВК 1, 2 3). Методи, які формують ці якості, характерні практично для усіх компонентів ОНП Історія та археологія. Надзвичайно важливими з точки зору набуття Soft Skills є залучення здобувачів до освітньо-наукової роботи усього викладацького колективу у процесі планування та проведення наукових заходів кафедри: конференцій, презентацій наукових видань (<https://cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=5>), дискусій та громадських заходів, пов'язаних з важливими суспільно-політичними подіями в Україні та за її межами (<https://cusu.edu.ua/.../16076-vseukrainska-naukova...>).

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Норми співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ на 2023-2024 н.р. (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Polozhennia_OP_2023-2024_30.08.2023.pdf). «Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» регламентує, що освітньо-наукові програми на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за обсягом мають складати не менше 40 кредитів ЄКТС для здобуття освітнього та одночасно наукового ступеня доктора філософії (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv-progr_CUSU.pdf). Обов'язкові компоненти ОНП включають: цикл загальної підготовки – 32,5% (14 кред.), цикл професійної підготовки – 32,5% (14 кред.), вибіркового дисциплін – 24,5% (10,5 кред.), аспірантської практики 10,5% (4,5 кред.). Загальний обсяг ОНП складає 43 кредити.

Моніторинг поточного навантаження студентів здійснюється під час його безпосереднього виконання. Проблеми перевантаження або нестачі часу на самостійну роботу студентів обговорюються на кураторських годинах і засіданнях кафедри, що враховується під час подальшого планування освітнього процесу.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОНП Історія та археологія підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка оприлюднені на офіційному веб-сайті університету:
<http://surl.li/fjwxhd>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Згідно Правил прийому на навчання до ЦДУ у 2023 році для здобуття ступеня доктора філософії з історії та археології приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Правила прийому на навчання до аспірантури, програми іспитів у відкритому доступі розміщуються на офіційному веб-сайті ЗВО. Програма вступного випробовування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень», яке є складовою іспитів, передбачає виявлення рівня фахової обізнаності вступника та вмінням застосовувати отримані знання у контексті майбутніх наукових досліджень. Визначаються наукові інтереси абітурієнта та тема/напрямок майбутнього дослідження. У програмах іспитів, згідно правил вступу 2023 року, оцінюється здатність і вміння абітурієнта виокремлювати, систематизувати й презентувати головні проблеми обраного напряму дослідження (теми), критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових досліджень із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності. Вступники, у залежності від набутої освіти у галузі знань та навчання за ОП, складають: іспит з іноземної мови; «Додатковий вступний іспит з історії України та всесвітньої історії»; «Вступний іспит з історії, історіографії та методології історичної науки» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/aspirantura/prohrama-vstupnoho-isytyu-do-aspirantury>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визначення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО в ЦДУ регулюється: «Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ» (у 10 розділі (порядок переведення, відрахування, повторне навчання та

поновлення студентів (<http://surl.li/kuwmo>); Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДУ <http://surl.li/kkggv> (Розділ 3).

«Положення про програму обміну студентами» <http://surl.li/lfjet> «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю ЦДУ» <http://surl.li/lfjff> Тимчасовим порядком надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в ЦДУ здобувачам вищої освіти з територій, на яких ведуться активні бойові дії (<http://surl.li/kqead>). Також окремі питання вступу для здобуття вищої освіти в ЦДУ за результатами навчання в інших ЗВО визначається Правилами прийому до ЦДУ у 2023 р. у розділі 2 (<http://surl.li/jzfu>) та додатку 2.1. до Правил прийому (<http://surl.li/kqecf>)

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Упродовж реалізації ОНП Історія та археологія в ЦДУ імені Володимира Винниченка застосування процедури визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

ЦДУ створює можливості для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у т.ч. інформує студентів з цього питання; розроблено Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ЦДУ. Доступність цього документу забезпечується його оприлюдненням на сайті ЦДУ (<http://surl.li/fjxav>). Даний Порядок регулює процедуру зарахування результатів, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, за умови встановлення їхньої відповідності РН, передбаченим відповідною ОП (РН певних освітніх компонентів, ПРН), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особи певних ОК (складових освітніх компонентів) відповідної ОП (у тому числі, в межах її вибіркової складової). РН та компетентності, що можуть бути визнані у формальній освіті, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, літніх школах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом і т. д.) та в системі інформальної освіти. Загальний обсяг ОК ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної ОП (п.3.8.). Про можливість зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, повідомляють здобувачам на заняттях під час вивчення різних НД.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

На ОНП Історія та археологія не було прикладів визнання результатів навчання, здобутих аспірантами у неформальній та інформальній освіті, однак, така можливість передбачена локальними актами ЦДУ. Практика залучення здобувачів до навчання у неформальній освіті провадиться шляхом їхнього запрошення на професійні курси, тренінги, стажування, мотиваційні лекції, конференції на сайті ЦДУ, наприклад, запрошення на онлайн-курси від Coursea та Udey (<http://surl.li/fdmzv>); ознайомлення з платформою Labster (<http://surl.li/fdnbj>). Крім того інформація надається на сайті факультету історії, бізнес-освіти та права ЦДУ (<https://cutt.ly/V8rlCrY>), через групи у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/history.cspu>), та Instagram (https://www.instagram.com/fibp_cusu/) та безпосередньо викладачами, які входять до групи забезпечення спеціальності.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Відповідно до п. 6.1. Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/fjwue>) освітній процес на ОП здійснюється різноманітними формами, з-поміж яких такі: навчальні заняття (лекція, семінарське/практичне заняття, консультація), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Підбір методів навчання здійснюється так, щоб забезпечити поступовий перехід від стандартних методів, до методів, які засновані на повній самостійній роботі ЗО, що формує у ЗО вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, приймати рішення в ситуації невизначеності.

Забезпечення РН досягається дисциплінами нормативної складової. Дисципліни вільного вибору (24,5%) сприяють удосконаленню РН.

Методи навчання і викладання повністю забезпечують досягнення ПРН. Самостійна робота здобувачів передбачає поглиблення та закріплення набутих знань у вільний час, сприяє формуванню навичок пошуку та обробки необхідної інформації наукового характеру. З метою пояснення конкретних теоретичних запитань або окремих аспектів практичних завдань викладачами проводяться індивідуальні та групові консультації, колоквиуми. Для досягнення РН за даною ОП застосов. методи дист. навч. на платформах Zoom, Moodle, Google Workspace For Education.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі виступають відповідальними учасниками освітнього процесу, впливають на вибір форм, методів навчання. Вони беруть участь в обговоренні, затвердженні ОП, вільно обирають вибіркові дисципліни, форми сам. роботи, теми наук. досл. робіт, ІНДЗ. Оцінювання відбувається на підставі визначених критеріїв, які дозволяють дотримуватися принципу об'єктивності та здійснювати самоконтроль. Здобувачі освіти можуть впливати на організацію та якість викладання ОНП через думку своїх представників у Раді молодих вчених (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/rada-molodyh-vchenyh/sklad>), участь у Вченій раді університету (<http://surl.li/fjxco>), апеляції на результати підсумкового контролю (<http://surl.li/exdjt>), участь у Комісії з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/excer>). Опитування здобувачів освіти виявили високий рівень задоволеності методами, формами навчання і викладання за діючою ОНП: усі здобувачі (10 осіб) ознайомлені з освітньо-науковою програмою, з них 100 % повністю задоволені її змістом; 9 осіб (90 %) вважають, що дисципліни, які вони вивчають необхідні для професійної діяльності та особистісного зростання. (90 %) опитуваних відзначили, що вільно реалізували своє право стосовно вибіркового дисциплін

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання ОП, які використовуються в освітньому процесі, відповідають принципам академічної свободи, що закріплено в Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/fjwue>) та Положенні про академічну свободу та академічну доброчесність (<http://surl.li/excer>). У ЗВО забезпечується самостійність і незалежність учасників ОП під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності. Свобода викладання проявляється у можливості НПП вільно обирати форми, методи, засоби навчання з метою досягнення ПРН, творчо підходити до змісту ОК, вносити зміни до РП. Свобода навчання реалізується через академічну мобільність НПП (<http://surl.li/fjxex>) та здобувачів (<http://surl.li/fjwzt>), вільний вибір здобувачами навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/D368AsL>), форм самостійної роботи, можливість пропонувати власні теми досліджень, висловлювати свої думки щодо окремих явищ та процесів, аргументовано доводити обрану позицію. Учасники ОП мають право на здобуття неформальної та/або інформаційної освіти, результати якої визнаються ЗВО за визначеним Порядком (<http://surl.li/fjxav>). Свобода наукових досліджень дозволяє НПП та здобувачам самостійно обирати форми, методи та напрямки наукової діяльності, пропонувати теми для написання наукових робіт, робити самостійні висновки щодо отриманих результатів дослідження, оприлюднювати їх у різний спосіб у виданнях та на будь-яких інформаційних платформах

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

В ЦДУ розроблено «Положення про організацію освітнього процесу в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2023–2024 навчальний рік», яке розміщено у вільному доступі (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%9E%D0%9F%D0%A6%D0%94%D0%A3_2023-2024_12.2023_%D0%9E%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B5.pdf).

Здобувачів освіти про цілі, зміст, а також очікувані результати навчання та критерії оцінювання ОК на початку навчального року інформують викладачі задіяні у реалізації ОНП. Силабуси та робочі програми кожного ОК, розміщені у розділі освіта, вкладці «Історія та археологія» головної сторінки сайту ЦДУ «Аспірантура і докторантура» (<https://www.cusu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14797-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

Окрім того на платформі Google Classroom створено сторінки для усіх ОК, де інформація дублюється. Вона обговорюється із здобувачами у частині визначення критеріїв оцінювання виконаної теоретичної та практичної складових завдань. Здобувачі мають можливість за бажанням висловити свою позицію щодо методичного забезпечення конкретної РП та системи оцінювання знань.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У Положенні про організацію наукової та науково-технічної діяльності ЦДУ зазначено, що здобувачі вищої освіти є суб'єктами наукової діяльності. Основним вектором ННТД ЦДУ ім. В. Винниченка є одержання нових знань з метою створення суспільно корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців для відповідних галузей, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; розв'язання комплексних завдань у сфері інноваційного розвитку; впровадження та використання в Україні і на світовому ринку наукових і науково-практичних розробок (<http://surl.li/fjvpc>). Проведення наукових досліджень закріплено в описі предметної області ОНП, програмних компетентностях виокремлених в РП. З-поміж технологій навчання ОНП визначені проєктна діяльність, наукові дослідження, які формують у здобувачів навички складання, узгодження плану власного дослідження, самостійного пошуку матеріалів за визначеними джерелами. Підґрунтям здійснення наукової діяльності ОК ОНП Історія та археологія є «Організація наукового історичного дослідження» та «Методологічні проблеми історичної наук», що вивчаються здобувачами на 1 та 2 курсах аспірантури й складають базові знання для подальшої самостійної наукової діяльності. Формування каталогу дисциплін вільного вибору здобувачами переслідує мету – надати можливість ознайомитись із сучасними тенденціями розвитку всесвітньої та української історіографії, євроінтеграції та вивчити історичне тло процесів, явищ, подій, які детально досліджуються в дисертаціях. Усі ОК забезпечують формування компетентностей, необхідних для успішної роботи над науковими статтями та дисертацією. Вони забезпечують здатність до самостійного формування джерельної бази дисертації, проведення аналізу історіографії відповідної теми, здатність структурувати свою наукову роботу, формулювати

власні авторські висновки, дотримуючись академічної доброчесності (ОК, 3, 7; ВК 1, 2). Здобувачі беруть участь у запланованих кафедрами факультету конференціях, підготовці спільних з науковими керівниками наукових публікацій, що реалізують фахову компетентність (проф. Житков О.А., асп. Кобзар Д.В., доц. Чорний О.В., асп. Москальчук К.В.), участі проф. Житков О.А., доц. Ковальков О.Л., асп. Чуйко К.В. у підготовці розділів колективної монографії «Актуальні аспекти змісту суспільствознавчих дисциплін та інноваційні методики і технології їх навчання і викладання» європейського видавництва "Izdevnieciba "Baltija Publishing" (<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/330>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Вимоги щодо оновлення ОП визначено в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освітнього процесу (<http://surl.li/excfc>), а також Положенні про освітні програми в ЦДУ, що є правовою базою їхньої розробки та удосконалення (<http://surl.li/fjwqc>). Оновлення ОП здійснюється через їхнє обговорення та затвердження на засіданнях профільних кафедр, що передбачає перегляд методичного та інформативного забезпечення ОП на основі наукових досягнень, набутих у тій чи тій галузі знань. Можливості вдосконалення методологічної та методичної складових ОК викладачі реалізують через участь у конференціях та наукових програмах підвищення кваліфікацій. У серпні 2022 року викладачі кафедри історії України та всесвітньої історії О.А. Житков, О.Л. Ковальков пройшли курс навчання за програмою Всеукраїнське науко-педагогічне підвищення кваліфікації «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни» та отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації за програмою навчальне навантаження якої становило 6 кредитів ЕКТС у обсязі 180 годин (<https://www.cuspu.edu.ua/en/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14039-vseukra-inske-stazhuvannia-treii-riven-osvity-v-ukraini-v-umovakh-viiny>). У відповідності до набутих компетентностей відбулося оновлення освітніх компонентів ОНП «Історія та археологія». У 2022 р. було розроблено та введено в ОНП ОК 3. «Організація наукового історичного дослідження» та ОК 7 «Сучасний фаховий історіографічний дискурс», оновлено РП ОК 6 «Проблеми археології та давньої історії України». У 2023–2024 н.р. Наукові доробки викладачів акумулюють ОК 8 «Соціально-економічні студії історії України». Регулярно оновлюються робочі програми ВК з урахуванням наукових інтересів здобувачів та матеріалів, що складають теоретичну основу освітніх компонентів. На випусковій кафедрі було розглянуто питання та запропоновано увести доповнення до РП у частині забезпечення бази наукових досліджень здобувачів зібранням історичних джерел та документів з історії розвитку місцевого самоуправління другої половини ХІХ століття. На основі узагальнення досвіду організації аспірантської практики та вимог Листа НАЗЯВО «Про забезпечення володіння випускниками освітньо-наукових програм доктора філософії методологією педагогічної діяльності» забезпечення дисципліною-пререквізитом (08.09.2021 р.) керівник виробничо-наукової практики проф. Пасічник Н.О. підготувала нову редакцію Програми аспірантської практики в ЦДУ ім. В. Винниченка (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14777-navchalno-metodychne-zabezpechennia-osvi-tno-naukovo-prohramy-032-istoriia-ta-arkheolohiia>). Увагу до проблеми оновлення ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик привертають презентації наукових здобутків розробників ОНП (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=65>).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Стратегія міжнародної діяльності університету на 2019–2025 рр. (<https://cutt.ly/G2fNuPb>) передбачає інтеграцію ЗВО в міжнародний освітній простір через участь НПП та здобувачів вищої освіти у міжнародних програмах академічної мобільності, стажуванні та підвищенні кваліфікації, а також участі в підготовці колективних та індивідуальних монографій, що публікуються за межами України, зокрема, публікації статей у виданнях БД Scopus та WoS. (<http://surl.li/fjxsc>). ЦДУ уклав 12 міжнародних договорів про розвиток співпраці в науково-освітній сфері, які уможливають перспективи інтернаціоналізації ОНП (<http://surl.li/fjxgi>).

НПП та здобувачі залучаються до участі у підготовці науково-практичних конференцій, які відбувалися в нашій державі та країнах ЄС: Польщі, Латвії, Німеччині: (Житков О.А., Ковальков О.В., Фока М.В., Чорний О.В., Харченко Ю.В. Москальчук К.В.). Випусковою кафедрою організовувалися спільні науково-практичні конференції з академічними установами Республіки Болгарія («Болгари у соціокультурному просторі Центральної України») (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=65>). В ЦДУ діє Сектор міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами. На сторінці «Науковцю» (<https://cusu.edu.ua/ua/elektoronni-resursy/naukovtsiu>) подана актуальна інформація про міжнародні журнали і міжнародні платформи стосовно наукових досліджень, міжнародні стилі цитування, журнали України, які цитуються у базах Scopus і Web of Science.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ на 2023 – 2024 навчальний рік, основними формами контрольних заходів є поточний, модульний, рубіжний, підсумковий і діагностичний контроль (<http://surl.li/fjwue>). Для оцінки досягнень здобувачів третього (освітньо-наукового) ступеня освіти ОНП Історія та археологія застосовуються переважно дві форми контрольних заходів: поточний та підсумковий контроль. Вони уможливають встановлення відповідності рівня набутих знань, вмінь і навичок здобувачів щодо вимог нормативних документів та забезпечують моніторинг процесу досягнення ПРН кожного освітнього компоненту, впровадженої в університеті ОНП. Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях з метою перевірки

виконання здобувачами конкретних завдань, визначених у плані занять. Форми проведення поточного контролю означені у робочих програмах ОК. З метою проведення комплексного оцінювання результатів навчання за певний період часу застосовується контроль за виконанням обсягу завдань (кейсу), або аналіз висновків щодо набуття фахових навичок за методом навчання «soft skills» (діагностична форма контролю). На основі усного й письмового контролю формування фахових компетенцій ОНП, зокрема, у процесі вивчення вибірових компонентів, застосовується багаторівневе тестування, а також написання аналітичних доповідей, складання просопографічних портретів та інші форми контролю. Проведення поточного та підсумкового контролю здійснюється офлайн та на платформі Google Classroom. Підсумковий контроль програмних результатів навчання здійснюється як диференційовані заліки та екзамени.

Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами.

Щорічні звіти аспірантів мають комплексний характер. Оцінюється рівень академічної успішності, громадська та наукова робота згідно індивідуального плану із зазначенням його виконання/невиконання у поточному навчальному році. Аналізується хід підготовки до друку наукових публікацій, участь у роботі наукових конференцій, написання тексту індивідуального дисертаційного дослідження. Відповідно до чинного законодавства та опису ОНП передбачено експертизу наукового тексту та попередній захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії у присутності наукового керівника за участі опонентів, призначених з числа НПП випускової кафедри.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чітке розуміння форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується доступом здобувачів вищої освіти до ОНП, навчального плану та графіку навчального процесу спеціальності історія та археологія на 2023–2024 навчальний рік, які розміщені на сайті університету (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/vstupna-kampania/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14776-032-istoriia-ta-arkheolohiia>). Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка (пункт 5,6) регламентуються структурні складові робочої навчальної програми ОК (модулі), які включають: тематичний план, тематику лекційних, практичних занять, засоби діагностики для проведення поточного та підсумкового контролю, порядок та критерії виставлення балів, перелік навчально-методичної літератури (<http://surl.li/fjwue>). Доступність робочих програм та силабусів ОК, а також своєчасна інформованість здобувачів про внесені зміни до документів, що регламентують освітній процес, здійснюється через розміщення цих документів на вказаному сайті ЦДУ, конкретизується та повідомляється викладачами й гарантом ОНП через освітні платформи, роз'яснюється усно на початку кожного навчального семестру. Внесення змін до РП та силабусів ОК, які впливають на систему оцінювання знань здобувачів, допускається лише після процедури обговорення у групі розробників ОНП та офіційного затвердження відповідним рішенням випускової кафедри.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Види, форми контролю, терміни їх проведення та критерії оцінювання в освітньому процесі ЦДУ ім. В. Винниченка регламентуються пунктами 1.4; 2.6; 5.3.10 Положення про СВЗЯО, у яких визначається коло суб'єктів освітнього процесу, перелік процедур і заходів та терміни оцінювання здобувачів. Здобувачам освіти інформацію про навчальні дисципліни, включені до індивідуального навчального плану, форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання надаються до початку їх викладання (<http://surl.li/excfc>). Викладачі ОК на першому організаційному занятті ознайомлюють здобувачів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) звітності, переліком тем і питань, які виносяться на підсумковий (проміжний) контроль сесії. Оцінювання теоретичної та практичної складової освітніх компонентів ОНП фіксується в індивідуальному навчальному плані аспіранта. Графіки проведення контрольних заходів дублюються на сторінці кожної дисципліни в Google Classroom. Опитування щодо організації освітнього процесу ОНП Історія та археологія (розклад занять, доступність до інформаційних ресурсів потрібних для навчання, наукової діяльності) виявило, що переважна більшість здобувачів задоволена рівнем інформування про форми/види контролю та критерії оцінювання видів робіт (<https://www.cusu.edu.ua/ua/monitorynh-iakosti-osvity-ankety-rezultaty/rezultaty>)

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) за спеціальністю 032 Історія та археологія наразі не розроблено.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Проведення контрольних заходів регламентовано низкою внутрішніх нормативно-правових актів, що діють в ЦДУ: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/kuwmo>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/klzoa>); Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<http://surl.li/kpsal>); Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/lfkem>); Положенням про організацію практичної підготовки (<http://surl.li/kkglg>); Положенням про кваліфікаційні роботи (<http://surl.li/ktxcr>);

Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю (<http://surl.li/kmprjm>). Доступність процедури забезпечується шляхом представлення відповідної інформації в робочих програмах та силабусах дисциплін, програмах практик і підсумкової державної атестації, оприлюднюється на сайті Факультету історії, бізнес освіти та права (<https://cusu.edu.ua/ua/pro-fakultet-ist>).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність дій екзаменаторів під час проведення контрольних заходів забезпечується публічними процедурами, прописаними Законом України про освіту, підзаконними актами розробленими в ЦДУ. Відповідно до Етичного кодексу університету (<http://surl.li/excfv>), Положення про організацію ОП (<http://surl.li/fjwue>), Положення про акад. свободу і АД (<http://surl.li/excer>) передбачено формування критеріїв і шкали оцінювання контр. заходів. Робота щодо запобіг.конфлікту інтересів реглам. Антикорупц. програмою (<http://surl.li/kpsjc>) з метою забезпечення Закону України «Про запобігання корупції» ЦДУ видано наказ ректора (№144-О від 08.08.2023) «Про заходи щодо запобігання корупції». Враховано Метод. реком. щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затвердж. Нац. агентством з питань запобігання корупції від 21.10.2022 №13. Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю (<http://surl.li/exdjt>) передбачає процедуру оскарження отриманої на екзамені оцінки. Для запобігання конфлікту інтересів на сайті ЦДУ міститься інформація з питань антикорупційних заходів (<https://cutt.ly/G8tVGgL>). У вкладці сайту «Зворотній зв'язок» за формою (<https://cutt.ly/J86XvRG> або листом до «Скриньки довіри» здобувачі можуть анонімно повідомити про виявлені порушення. За час реалізації ОНП випадків, які б потребували врегулювання конфліктів та втручання адміністрації ЗВО, не було виявлено.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Повторне проходження здобувачами контрольних заходів здійснюється згідно пунктів 7.6 та 7.7 Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ (<http://surl.li/fjwue>). Прозорість роботи комісії визначається розглядом апеляції у присутності зацікавлених сторін та фіксацією у протоколі результатів розгляду заяви й ознайомлення з ними сторін (<http://surl.li/ounp>).

Здобувач, який не має поточних оцінок з дисципліни під час аудиторних занять, допускається до повторного проходження поточного контролю під час консультацій. Час перескладання контрольних робіт визначається викладачем. Якщо здобувач вищої освіти має академічну заборгованість (1-59 балів (F, FX) за шкалою ЄКТС), то перескладання для ліквідації академзаборгованості здійснюється за розкладом, що розробляє деканат. Перше перескладання здійснюється за розкладом перескладань. Друге – перед екзаменаційною комісією у складі 3-х осіб. Перескладання екзамену здійснюється в письмовій формі. У разі наявності в студента боргів з практики, отримання незадовільної оцінки деканат своїм розпорядженням встановлює терміни для її повторного проходження. Для студентів, що не з'явилися на екзамені з поважної причини, підтвердженої відповідними документами, продовжується термін сесії. Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (пп. 7.6-7.7) – <http://surl.li/kuwmo>.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У ЦДУ оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fjwue>) та Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю (<http://surl.li/exdjt>). Здобувачі можуть подати апеляцію на будь-яку отриману підсумкову оцінку із заліку або екзамену конкретної НД. Апеляційна комісія обирається вченою радою факультету, затверджується наказом ректора. Головою апеляційної комісії є декан факультету. Її склад формується на паритетних засадах: 50 % складають НПП кафедр та не менше 50% – представники від органів студентського самоврядування. Не підлягають оскарженню незадовільні оцінки, отримані у разі відсутності на екзамені без поважної причини. У Положенні про апеляцію унормовано склад, порядок створення, принципи, строки роботи АК, порядок подання заяв та порядок їх розгляду, результатом якого є прийняття одного з двох рішень – оцінювання знань здобувача не змінюється або заслуговує на іншу оцінку з вказівкою на нову оцінку. У випадку, якщо АК дійшла до висновку, що були факти порушень при оцінюванні результатів навчання та вони вплинули на результати, оцінка може бути змінена, але не може бути знижена. Скарги на процедуру проведення екзаменів і звернення з апеляціями на ОНП не подавалися.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика академічної доброчесності ЦДУ ґрунтується на Законі України про освіту, а також локальних нормативних актах, що містять положення стосовно освітніх стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності. Документи ЦДУ, що висвітлюють політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Положення про академічну свободу та академічну доброчесність (<http://surl.li/kmpky>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/klzoa>); Положення про кваліфікаційні роботи (<http://surl.li/ktxcr>); Положення про організацію наукової та науково-технічної діяльності (<http://surl.li/lfkif>); Порядок рекомендації до друку наукових та навчальних видань (<http://surl.li/lfkig>); Етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/kpgcc>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням

академічної доброчесності?

Положенням про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ імені В. Винниченка передбачено заходи, спрямовані на попередження порушення кодексу академічної доброчесності (<http://surl.li/excer>). Персональна відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності покладена на керівників наукових робіт здобувачів.

Технологічні рішення використовуються при виконанні здобувачами ВО наукових текстів, зокрема, підготовки наукових статей, тез виступів на наукових конференціях, тощо. Перевірка наукових текстів на академічний плагіат є обов'язковою. З цією метою ЗВО використовує спеціальне програмне забезпечення StrikePlagiarism.com. Дотримуються вимог нульової толерантності до виявлення академічного плагіату встановлено рекомендовані показники унікальності текстів (40% і більше). У разі меншого відсоткового показника унікальності, робота повертається автору для доопрацювання та призначається повторна перевірка на плагіат. Окремі розділи дисертаційної роботи перевіряються на плагіат за ініціативи керівника, зокрема, на наявність запозичень за допомогою спеціальних як безкоштовних, так і ліцензованих у ЗВО сервісів (StrikePlagiarism.com, UNICHECK і т.п.). Якщо академічний плагіат був виявлений у завершеній науковій праці здобувача ЦПУ, Положенням передбачена чітка процедура розгляду даного питання за участі Комісії з питань академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Політика академічної доброчесності визначається принципами ЗВО та системою контролю за дотриманням АД, яка закріплена у Положенні про академічну свободу та доброчесність ЦДУ (<http://surl.li/excer>). Умови дотримання етики наукових досліджень та принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності «прописані» в освітній програмі (ПРН 9). Питання моральних критеріїв діяльності наукового працівника розглядаються у процесі вивчення нормативних дисциплін «Філософія та методологія науки» та «Організація наукового історичного дослідження». Свідченням системності заходів, які пропагують АД, є організація просвітницької кампанії на факультеті історії, бізнес-освіти та права до Міжнародного дня інтелектуальної власності (<http://surl.li/wiwq>). Зокрема, НПП та здобувачі вищої освіти у рамках проекту «Від ідеї до реалізації» взяли участь у вебінарі та прослухали лекцію. Питання АД обговорюються у контексті проведення заходів щодо запобігання проявам корупції у ЗВО (<http://surl.li/fapsy>). Було проведено зустріч з представником програми Corruption, Gender, and Sustainable Development», який реалізовується у вищому навчальному закладі Республіки Ірландії - Дублінському Міському Університеті (<https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=5>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У Положенні про академічну свободу та академічну доброчесність (<http://surl.li/excer>) та Етичному кодексі (ЕК) спільноти ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/excfv>) передбачено відповідальність залежно від характеру і змісту порушень АД та ступеня їх умисності. Для цього встановлені види порушень (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, інше), визначено поняття «дотримання академічної доброчесності» (п.3.1.2 Положення про АС та АД, п. 2.1. ЕК). У випадках виявлення плагіату у наукових творах здобувачів або НПП, передбачено процедуру створення Комісії з питань АД з конкретними повноваженнями по моніторингу якості ОП, популяризації АД та аналізу заяв щодо можливих фактів порушення положень. За результатами проведених засідань Комісією ухвалюються висновкові рішення щодо порушення АД. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються на розгляд ректорові університету (п.4.9. Положення про АС та АД). У разі підтвердження фактів порушення АД НПП та здобувачі несуть адміністративну відповідальність згідно чинного законодавства. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату та відповідальність за академічний плагіат, передбачені Положенням університету про СВЗЯО (<http://surl.li/excfc>). На час дії ОНП Історія та археологія звернень з приводу порушень АД зі сторони НПП та здобувачів не було виявлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОНП у ЦДУ здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП (<http://surl.li/fjvxz>). Претендент на посаду НПП подає до конкурсної комісії (КК) список наукових та навчально-методичних праць, звіт про роботу за попередній період із обов'язковим інформуванням щодо показників професійної активності відповідно до кадрових вимог та ліцензійних умов провадження ОД. КК відкритим голосуванням установлює відповідність особи вимогам конкурсу, а її рішення оформлюється протоколом, на основі якого ректор видає наказ про допуск до участі в конкурсі. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента конкурсна комісія може запропонувати провести відкриті заняття за присутності не менше з НПП кафедри. Висновки кафедри про професійні якості претендентів затверджуються таємним голосуванням за участі НПП кафедри та передаються на розгляд КК разом з витягом з протоколу засідання кафедри. КК відкритим голосуванням більшістю з кількості присутніх на засіданні визначає особу, яку рекомендує ректору для призначення на відповідну посаду та укладання контракту. Відповідно до Положення про СВЗЯО (<http://surl.li/excfc>) (п.10.5.4) при обранні на посади враховується підвищення кваліфікації НПП. При доборі враховується місце НПП у рейтингу факультету та кафедри. Частина НПП, які забезпечують ОПП також входять у перші 10% рейтингу ЦДУ (<http://surl.li/eypcr>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Удосконалення ОНП передбачає підвищення кваліфікації НПП, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, стейкхолдерів. У 2022 – 2023 н. р. з метою підсилення науково-методологічної компоненти ОНП відбулося читання лекцій інноваційного характеру завідувачем кафедри етнології та краєзнавства КНУ ім. Тараса Шевченка, член-кореспондентом АПН України Капелюшним В.П., професором кафедри історії України ЧНУ ім. Б. Хмельницького Присяжнюком Ю.П. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/?start=5>). Тема історичної спадщини кримсько-татарського народу (Miras) у світлі соціальних та релігійних комунікацій XVI – XVIII століть розкривалася у гостьовій лекції к.і.н., співробітника Національного музею України О.О. Савченка (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law>). До провчення практичних занять залучалися стейкхолдери: директор Державного архіву Кіровоградської області Л. Маренець та співробітники установи Д. Кобзар, С. Юрченко (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law>). Експертні оцінки щодо діючої в університеті ОНП надали проф. УМДУ Кривошея І.І., проф. Центральноукраїнського інституту «ДВНЗ «МАУП» Колісниченко Р.М., проф. Сумського ДПУ ім. А.С. Макаренка Д.В. Кудінов, директор ДАКО Л. Маренець. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14776-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Удосконалення ОНП передбачає підвищення кваліфікації НПП, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, стейкхолдерів. У 2022 – 2023 н. р. з метою підсилення науково-методологічної компоненти ОНП відбулося читання лекцій інноваційного характеру завідувачем кафедри етнології та краєзнавства КНУ ім. Тараса Шевченка, член-кореспондентом АПН України Капелюшним В.П., професором кафедри історії України ЧНУ ім. Б. Хмельницького Присяжнюком Ю.П. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/?start=5>). Тема історичної спадщини кримсько-татарського народу (Miras) у світлі соціальних та релігійних комунікацій XVI – XVIII століть розкривалася у гостьовій лекції к.і.н., співробітника Національного музею України О.О. Савченка (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law>). До провчення практичних занять залучалися стейкхолдери: директор Державного архіву Кіровоградської області Л. Маренець та співробітники установи Д. Кобзар, С. Юрченко (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law>). Експертні оцінки щодо діючої в університеті ОНП надали проф. УМДУ Кривошея І.І., проф. Центральноукраїнського інституту «ДВНЗ «МАУП» Колісниченко Р.М., проф. Сумського ДПУ ім. А.С. Макаренка Д.В. Кудінов, директор ДАКО Л. Маренець. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14776-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і НПП у ЦДУ (<http://surl.li/ezlhx>) підвищення кваліфікації або стажування НПП може проходити в ЗВО та установах України та за кордоном. У ЦДУ діють курси підвищення кваліфікації, що регламентується відповідним Положенням (<http://surl.li/eyour>; <https://cutt.ly/18sr7NR>). У ЗВО створено Центр досконалості викладання, що забезпечує, організовує та координує підвищення кваліфікації НПП, діяльність якого регулюється Положенням (<http://surl.li/ezlzf>). ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації НПП не рідше 1 разу на 5 р. із збереженням середньої зарплати. Форми: довгострокове підвищення кваліфікації (курси, школи, стажування) і короткострокове (семінари, практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи»).

Упродовж 5 років усі НПП задіяні в реалізації ОНП підвищували професійний рівень та отримали відповідні сертифікати (<https://www.cuspu.edu.ua/en/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14039-vseukrainske-stazhuvannia-tretil-riven-osvity-v-ukraini-v-umovakh-viiny>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП включає моральні заохочення й регламентується Статутом (<http://surl.li/exsev>) та Колективним договором ЗВО (<http://surl.li/flynu>). Щорічно в університеті визначається рейтинг НПП відповідно до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ЦДПУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/flyof>). При нарахуванні балів рейтингу враховуються результати оцінювання якості освітньої діяльності викладачів при вивченні навчальних дисциплін, визначені відповідно до Положення про організацію оцінювання якості освітньої діяльності викладачів при вивченні навчальних дисциплін у ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/eyrpr>). До 10% викладачів, які мають найвищі рейтингові показники у 2023 р. увійшли Н. О. Пасічник та Р.Я. Ріжняк (https://www.cusu.edu.ua/images/files-2023/reiting_NPP_2022-2023.pdf). Індивідуальні рейтинги враховуються при проведенні конкурсного відбору на вакантні посади, є основою для стимулювання НПП (преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань, нагород, визначенні навчального навантаження пропорційно до рейтингу). НПП які задіяні в реалізації ОК Програми Історія та археологія мають відзнаки та нагороди різних рівнів, що відображено на веб-сторінці випускової кафедри (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/sklad-kafedri>).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет має бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць. На основі системи «Irbis» функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Існує університетський репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів НПП ЦДУ (<https://cutt.ly/k3HnkIS>). Створено навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб, електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemy, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://cutt.ly/d3HzXuz>). Дистанційне навчання проводиться на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua, постійно використовуються засоби соціальної комунікації. Площа приміщень для занять студентів – 10468,9 м². Заняття з ОНП проводяться на базі власних навчальних корпусів ЦДУ №№ 1 та 5 у спеціально обладнаних мультимедіа та ПК аудиторіях №№ 20 (65,2 м²), 23 (60,1 м²). Матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення умов освітньо-наукової діяльності в університеті відповідає усім нормативним вимогам документів МОН та забезпечує досягнення визначених в ОНП Історія та археологія мети, цілей, завдань та досягнення ПРН (<https://cutt.ly/3862PNM>).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У ЦДУ створено правову платформу забезпечення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/excfc> та ін.). У положеннях документів ЗВО унормовано вільний доступ до матеріальної та науково-технічної бази університету, що уможливило реалізацію ОНП, досягнення ПРН. Інтереси та потреби здобувачів виявляються на засіданнях випускової кафедри, факультету, реалізуються у політиці Ради молодих вчених (РМВ). Пункт 1. 3 Статуту РМВ декларує захисту прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють у ЦДУ, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями (https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2018/01/polozh_pro_radu_mol_vchenih_2017.pdf).

Задоволення науково-освітніх потреб забезпечується безоплатним доступом до науково-методичної бази ЗВО (200 Гб.), баз даних Scopus, WoS та вітчизняних видань, а також вільне користуванням репозиторієм університету (<https://cutt.ly/k3HnkIS>). Моніторинг позицій здобувачів ОНП, які здійснюються методом анкетного опитування за допомогою веб-орієнтованої системи тестування LimeSurvey, та локальним опитуванням здобувачів по завершенню освітніх компонентів ОНП, показали достатній рівень задоволеності освітнім середовищем, рівнем викладання ОК ОНП Історія та археологія в ЦДУ ім. В. Винниченка (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/universityet/viddil-zabezpechennia-iaakosti-ta-tsyforovoho-suprovodu-osvity/monitorynh-iaakosti-osvity-ankety-rezultaty/rezultaty>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Створення безпечного для життя і здоров'я здобувачів освітнього середовища здійснюється відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Закону України «Про охорону праці», Положення про організацію роботи з охорони праці та БЖ учасників ОП в установах і закладах освіти». В ЦДУ передбачено посади інженера з охорони праці, відділу охорони, медпункт. Проводяться інструктажі з охорони праці здобувачів ВО (<https://cutt.ly/Y3HbUxO>). Здійснюються заходи цивільного захисту згідно з планом МОН України (<https://cutt.ly/o3Hb6co>). Для ознайомлення на сайті ЗВО розміщені матеріали з питань БЖ (<https://cutt.ly/33HnyPd>). На веб-сторінці «Цивільна безпека» є відповідна інформація у т.ч. щодо порядку дій/правил безпеки у різних НС (<http://surl.li/wohg>). У ЗВО функціонує Психологічна служба, (<https://cutt.ly/h3Hns8s>), організовано роботу щодо профілактики суїциду серед здобувачів (<https://cutt.ly/z89X99c>), функціонує санаторій-профілакторій ЦДУ «Юність» (<https://cutt.ly/m3HnAuOC>), навчально-тренувальний, оздоровчий табір «Буревісник» (<https://cutt.ly/a3HnAxD3>). З метою створення безпечних умов перебування в ЦДУ учасників ОП в період воєнного стану, крім наявного основного сховища на 300 осіб, у підвальних приміщеннях додатково обладнано 7 куриттів на 1200 осіб (<https://cutt.ly/c89CtgI>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Інформаційне забезпечення підтримки здобувачів спирається на відкритість та доступ до публічної інформації, розміщеної на сайтах університету та відділу аспірантури, веб-сторінці факультету історії, бізнес-освіти та права, випускової кафедри (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/faculty-of-history-and-law#>). Здобувачі можуть отримати консультаційну допомогу, звернувшись безпосередньо до адміністрації факультету як усно, так у письмовій формі за лінком (<https://cutt.ly/h3HnLgjb>). Науковий керівник та НПП, задіяні в реалізації ОНП, надають консультації згідно графіку та під час проведення занять. Підтримка забезпечується наявністю Wi-Fi зони, що складає 100% університетського кампусу. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>), середовище з реалізації мультимедійних систем навчання Вікі-ЦДУ, яке відносять до сервісів Веб 2.0. (<https://cutt.ly/F3HnLmhT>). Дистанційне навчання проводиться на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua. Викладачі створюють класи для вивчення ОК по ОНП, викладають навчально-методичні матеріали та підтримують постійний зворотній зв'язок через електронне листування, сервіс Google Meet, інші засоби

соціальної комунікації. Всі студенти мають свій акаунт Google Workspace в корпоративному домені @cuspu.edu.ua та отримують вільний доступ до методичного забезпечення ОК, які вивчаються на ОНП.

Соціальна підтримка здобувачів реалізується у формах державного стипендіального забезпечення та захисту прав через надання консультацій Юридичної клініки, яка працює у ЗВО (<https://cutt.ly/n3HZeKf>). Можливості працевлаштування й розвитку соціальних комунікацій здобувачів забезпечують профспілковий комітет ЗВО (<https://cutt.ly/s3HZim4>) та служба сприяння працевлаштуванню здобувачів вищої освіти та випускників ЦДУ (<https://cutt.ly/X3HZhwM>).

Опитування здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня ОНП історія та археологія, проведене в ЦДУ у лютому 2024 року, виявило, що у цілому механізми освітньої, консультативної та соціальної підтримки здобувачів функціонують ефективно (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/universytet/viddil-zabezpechennia-iakosti-ta-tsyforovoho-suprovodu-osvity/monitorynh-iakosti-osvity-ankety-rezultaty/rezultaty>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Право на освіту особами з особливими освітніми потребами гарантується доступністю до навчальних корпусів, аудиторій, вбиралень, іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що зафіксовано на сторінці університетського сайту «Інклюзивна освіта» (<https://cutt.ly/D3J1AyD>), частково «Нормативні документи» (<https://cutt.ly/V3JoleG>). Зокрема, встановлено стаціонарні та приставні пандуси у навчальних корпусах №№1 та 5, гуртожитку №4, де навчаються та проживають аспіранти. Проводиться робота з покращення забезпечення дистанційного доступу таких здобувачів освіти до наукової та навчально-методичної літератури. Розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування ЗВО (<http://surl.li/fjirl>). За результатами комплексного обстеження навчальних корпусів №№ 1, 5, бібліотечного комплексу, гуртожитку № 4, бази відпочинку «Буревісник». Експертні звіти за результатами обстеження технічного стану та експлуатаційної придатності зазначених будівель містять висновки про їхню відповідність сучасним нормативним потребам (ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд») (<https://cutt.ly/I3J1oma>). На ОНП Історія та археологія особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В Центральноукраїнському державному університеті політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій визначається Законом України про освіту, Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ (<http://surl.li/fjwue>), Колективним договором між адміністрацією і трудовим колективом (<http://surl.li/flynu>), іншими регулятивними документами. Важливим застереженням виникнення конфліктних ситуацій є механізм використання апеляцій на неправомірні рішення стосовно підсумкового контролю, який діє на підставах однойменного Положення (<http://surl.li/exdjt>).

Етичні норми поведінки, включно з недопущенням сексуального домагання або дискримінації під час реалізації ОП, прописано в положеннях Етичного кодексу ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/excfv>). Подібні негативні явища в період реалізації освітньо-наукової програми не виявлено, що засвідчує стабільність морального клімату в ЦДУ та дієвість попереджувальних акцій, роз'яснення юридичної сторони проблеми.

У ЗВО діє Антикорупційна програма (<https://cutt.ly/v3J7S7i>), а на веб-сайті Університету у вкладці «Антикорупційні заходи» розміщені нормативні акти, які регулюють питання запобігання корупції, антикорупційні заходи, програми, звіти (<https://cutt.ly/U3J71NP>; <https://cutt.ly/s3J7Xxd>). Розроблення, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, покладено на уповноважену особу, яка надає оцінку корупційних ризиків у діяльності відповідного органу, розробляє заходи щодо їх усунення, вносить керівнику Університету пропозиції щодо таких заходів, залучається для виконання цих функцій до роботи комісії з оцінки корупційних ризиків та ін. (<http://surl.li/fkitw>). Здобувачі освіти долучаються до виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій через використання анонімних каналів зв'язку (<http://surl.li/wtxf>), проведені опитування стосовно виявлення корупційних проявів в освітньому процесі (<http://surl.li/fmibz>). Фактів корупції, конфлікту інтересів в реалізації ОП не виявлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП Історія та археологія регулюються такими документами: «Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (<https://cutt.ly/s8si9ap>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка» (<https://cutt.ly/28siXM3>); «Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка на 2023–2024 навчальний рік» (<http://surl.li/fjwue>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОНП Історія та археологія регламентується Положенням про освітні програми в ЦДУ (розділ 6). У пункті 6.5 Положення зазначається, що розвиток освітніх програм є безперервним процесом, а пункт 6.5.1 містить положення стосовно умов проведення моніторингу та модернізації ОНП. У пункті 6.7.5 Положення наголошується, що оновлення ОНП мають відображатися у відповідних структурних елементах: навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, а також програмах практик, тощо. Модернізація освітніх програм згідно пункту 6.7.8. Положення може проводитися з ініціативи ректорату, гаранта та проектної групи ОНП з метою врахування різних обставин, зокрема, змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці (<http://surl.li/fjwqc>).

Перегляд та затвердження ОНП здійснювалися на засіданнях кафедри всесвітньої історії: ОНП-2019 – протокол № 2 від 26.09.2019 р.; ОНП-2020 – № 2 від 26.09.2020 р.; ОНП-2021 протокол кафедри історії України та всесвітньої історії №2 від 30 вересня 2021 року. ОНП-2023 укладена з урахуванням відгуків та пропозицій наукової спільноти та стейкхолдерів (Додаток до проток. каф.). Зокрема в ОНП-2023 було додано ОК 3 та ОК 7, збільшено каталог вибіркових компонентів. Запропоновано вибірковий компонент «Сучасні історіографічні студії», «Аграрно-селянське питання в Українській революції 1917 – 1921 рр.», «Університетська наука Наддніпрянщини на рубежі XIX – XX століть», «Математичні методи історичного дослідження», інші. Суттєво модифіковано Програму виробничої практики ОНП-2023 (Протокол №3, від 21 вересня 2023 р. Зазначені зміни у компоненті практичної підготовки були обґрунтовані результатами обговорення ОНП на нарадах стейкхолдерів, пропозиціями рецензентів, змінами складу НПП кафедри які були задіяними до реалізації освітньо-наукової програми «Історія та археологія».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Відповідно до Положення про освітні програми ЦДУ моніторинг здійснюється, як правило, членами робочої проектної групи (пункт 6.3.1). До складу її розробників включаються здобувачі вищої освіти та стейкхолдери. Їхні пропозиції враховуються при розробці та рецензуванні ОНП. В освітньо-наукову програму на 2023–2024 навчальний рік на пропозицію Бевз Я.В. було розглянуто питання про можливість долучення здобувачів до роботи Міждисциплінарного наукового центру прикладних досліджень ЦДУ, на пропозицію здобувача Ключок А.І. про більш широке долучення роботодавців до вдосконалення ОНП. розширено тематику лекцій стейкхолдерів прочитаних для здобувачів на факультеті історії, бізнес-освіти та права у 2023-2024 навчальному році. В ОНП 2022-2023 н.р. було підсилено науково-практичну компоненту програми, а саме започатковано викладання ОК «Організація наукового історичного дослідження (ОК 3), «Джерелознавство: практика роботи з архівними документами» (ВК 1). Здобувачі вносять пропозиції щодо розширення мовленнєвої та історико-культурної складової проекту ОНП-2023, що відображено в проекті освітньої програми, зокрема, робоча група проекту ОНП оптимізувала викладання дисципліни академічна англійська мова посеместрово. До обговорення питання про внесення змін в ОК ОНП долучалися здобувачі вищої освіти третього рівня (<https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=30>)

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно Положення СВЗЯО у ЦДУ (п.4.2.12), органи студентського самоврядування залучаються до проведення опитувань та анкетувань з якості організації ОНП, активують ініціативи здобувачів вищої освіти та беруть участь у забезпеченні якості та прийнятті важливих рішень стосовно освітнього процесу ВНЗ (<http://surl.li/excfc>). Студентське наукове товариство відповідно до п.2.3. Положення (<http://surl.li/flzak>) готує і подає до вченої ради ЦДУ, ректорату, підрозділів пропозиції з розвитку наукової і творчої діяльності здобувачів. Згідно з п.4.2. Положення про академічну свободу та АД (<http://surl.li/excer>) до складу комісії з питань АД входить голова студради та голова профкому студентів, що дає їм змогу брати участь у розгляді питань контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, розвитку освітнього середовища університету. У ЦДУ діє Рада молодих вчених. Згідно положення про Раду 2.2.4. визначено мету та права здобувачів щодо сприяння розвитку і вдосконаленню освітньо-наукового середовища України та його інтеграції до світового та європейського дослідницького простору (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/rada-molodyh-vchenyh/polozhennia>). Заступник голови РМВ Москальчук К.В. постійно бере участь у засіданнях випускової кафедри на яких обговорюється ОНП та є розробником ОНП Історія та археологія (https://www.cuspu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/o32history/recenz/Moskalechuk2021-2022.pdf).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Співробітництво суб'єктів освітнього процесу зі стейкхолдерами, що ґрунтується на спільній орієнтації на реалізацію практичної спрямованості освітньої діяльності, враховує поточні та перспективні потреби роботодавців, залучення здобувачів вищої освіти, зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті. Роботодавці у відповідності до Положень СВЗЯО беруть участь в щорічному перегляді ОНП та ОК (<http://surl.li/excfc>). У вересні 2024 року при обговоренні на засіданні випускової кафедри Програми аспірантської практики відповідно до зауважень стейкхолдерів проф. Н.О. Пасічник було внесено корективи (протокол № 3 від 21 вересня 2023 р.). До перегляду ОНП були також залучені керівники ЗВО, Державного архіву області, краєзнавчого обласного музею які висловили побажання щодо внесення до ОНП компонентів фахової підготовки спрямованих до

підсилення навичок роботи з документальним матеріалом, набуття компетенцій управління освітніми закладами (Л. В. Маренець), використання джерельної бази наукових архівів музейних установ (Б.Л. Шевченко). Розширення вибору дисциплін історико-філософського спрямування ввійшов (Е. В. Лещенко, оптимізація каталогу вибірових дисциплін Д.В. Кудіновим). Внесені пропозиції було систематизовано та вивчено робочою групою та реалізовано в ОНП на 2023 – 2024 навчальний рік. Ухвалено розширити базу ОК 9 за рахунок проведення аспірантської практики на основі ДАКО (протокол № 1 від 28.08 2023 р.).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників ЦДУ регламентується Положенням СВЗЯО, що визнається одним з показників моніторингу освітніх програм (пункт 6.4.). В університеті функціонує система забезпечення якості освіти, організовано Службу сприяння працевлаштуванню випускників (<http://surl.li/wpkg>). Працевлаштування випускників відстежується гарантом освітньої програми та обговорюється на засіданнях випускової кафедри (протокол № 9 від 20 лютого 2024 р.). Як складова частина єдиної інформативної бази ЦДУ виступає проект «Історія успіху». У межах розгортання пілотного проекту з працевлаштування у грудні 2021 року було укладено угоди про співпрацю ЦДУ з трьома коледжами за межами обласного центру (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news/13243-tdpu-pidpysav-uhodu-pro-spivpratsiu-z-troma-oleksandriiskymu-koledzhamy>). У грудні 2022 року за ініціативи групи розробників ОНП Історія та археологія угоди про співпрацю було укладено з Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, Центральноукраїнським інститутом ПРАТ «ВНЗ МАУП» ректором якого є доктор політичних наук, випускник факультету Колісніченко Р.М. Працевлаштовані за фахом історика здобувачка ОНП К.В. Москальчук.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП (пункти 6.7.1 та 6.7.2 Положення про ОП) передбачено перегляд освітніх програм у формі оновлення або модернізації не менше ніж один раз у термін її дії не пізніше 1 семестру до її завершення (<http://surl.li/excfc>). Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Відповідно, в університеті діє система забезпечення моніторингу якості освітнього процесу, яка включає щорічне або посеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання ОК програми, рівня матеріального, методичного забезпечення їх викладання та задоволення освітніх потреб. Опитування щодо задоволення здобувачів навчанням на ОНП Історія та археологія дев'яти ОК виявило високі середні бали – від 95 до 98% опитаних. Відповідно до діючого в Університеті «Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін...» робота викладачів, як під час анкетування здобувачів освіти набрали від 91 до 100 балів, характеризується високим рівнем професіоналізму, вмільм формуванням інтересу студентів до дисципліни, організовані та об'єктивні в оцінці їхніх навчальних досягнень. 4 (четверо) викладачів були оцінені в діапазоні від 86 до 89 балів, що відповідно до Положення, означає, що вони якісно подавали навчальний матеріал, вмільм організували самостійну роботу студентів, продемонстрували досить високий рівень дисциплінованості в реалізації своїх професійних обов'язків. Серед побажань здобувачів прозвучало думка підсилити освітню програму дисциплінами фахової підготовки та, за можливості, скоротити дистанційне навчання, що було враховано в подальшій роботі, зокрема, при організації освітнього процесу у другому семестрі 2023–2024 навчального року. До освітніх компонентів ОНП – 2022 введено дисципліни «Організація наукового історичного дослідження» (ОК 3) та «Сучасний фаховий історіографічний дискурс» (ОК 7), у 2023 році – ОК 8 «Соціально-економічні студії історії України». Відповідно до пропозицій стейкхолдерів на засіданні кафедри історії України та всесвітньої було запропоновано доповнити Програму практики елементами дослідження фондів Державного архіву та обласного музею з метою формування фахових компетенцій науковця-дослідника.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП є умовно-відкладеною. Під час її розробки були ураховані зауваження та пропозиції, що мали місце при проходженні акредитації ОП з напрямку 0203 Гуманітарні науки 6.020302 Історія у частині удосконалення матеріально-технічної бази, формування онлайн-освітнього простору. Узагальнювалися та вивчалися результати розробки ОНП спеціальності 081 Право у частині дотримання принципів академічної доброчесності, залучення до аудиторних занять науковців-практиків, вдосконалення ОНП стейкхолдерів (https://www.cuspu.edu.ua/images/akreditatsiya/2021/10/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%95%D0%93_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80_%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97.pdf). До уваги було взято оцінки ОНП 36971 «Освітні, педагогічні науки» у частині розширення ВК випусковою кафедрою, наявність таблиці пропозицій із зазначення урахування/неврахування останніх та удосконалення системи опитування здобувачів щодо участі в науково-освітньому процесі (https://www.cuspu.edu.ua/images/akreditatsiya/2021/08/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8_%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8.pdf).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота ЦДУ залучається до процедури внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх етапах її створення. Розробка концепції, визначення мети та завдань ОП, процедура вдосконалення відбуваються гласно із залученням НПП. Розробка робочих програм, силабусів ОК узгоджена з концепцією науково-освітньої програми проходить через процедуру обговорення та затвердження на кафедрах ЦДУ. До участі у групах розробників ОП Історія та археологія включено здобувачів вищої освіти Я.В. Бевз та К.В. Москальчук. Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується щорічним переглядом каталогу ВК та можливістю їх вільного вибору здобувачами. Забезпечення якості ОП сприяє формуванню кафедральних, факультетських та загальних університетських рейтингів НПП, проведення моніторингу викладання ОК програми із зазначенням таких показників як знайомство здобувачів з робочою програмою та силабусами ОК, використанням ТЗН, доступності пояснень викладача та діалогу «викладач-авдиторія». Пропозиції викладання на ОП обумовлюються високим рейтингом НПП, які мають відповідні сертифікати, що засвідчують їхню участь у програмах фахових стажувань. На ОП Історія та археологія надано рецензії-відгуки зовнішньої академічної спільноти: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Сумського держпед. ун-ту. ім. А.С. Макаренка, Льотної академії Національного авіаційного університету, які взято до уваги (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14776-032-istoriia-ta-arkheolohiia>).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У ЦДУ сформовано внутрішню систему забезпечення якості освіти на підставі дії ухваленого Положення СВЗАО (<http://surl.li/excfc>). Відповідальність за здійснення процесів та процедур забезпечення якості освіти несе ректор. Зона відповідальності проректора з наук.-пед. роботи – експертиза якості ОП та НП; проректора з наук. роботи – забезпечення фаховості НПП; вченої ради ЦДУ – розробка політики в сфері забезпечення якості; навч.-метод. відділу – планування й організація впровадження ОП в освітній процес ЗВО, експертиза навч. планів на предмет відповідності стандартам ВО, іншим норм. документам МОН Укр. та ЗВО, контроль за організацією ОП на рівні, що забезпечує якісну підготовку фахівців за освітніми ступеннями, участь у здійсненні контролю якості НМЗ ОП на кафедрах тощо; відділу ЗЯЦСО – моніторинг і періодичний перегляд ОП, моніторингова оцінка якості знань і рівня задоволеності освітнім середовищем ЗВО; кафедр, вчених рад факультетів, деканатів – вдосконалення навчальних курсів, ОП та якості викладання; гаранта ОП – організація діяльності з розробки і реалізації ОП, забезпечення і контролю якості підготовки впровадження процедур забезпечення якості освіти на рівні ОП; група забезпечення ОП – участь у забезпеченні якості як викладач НД та учасник експертизи ОП, тощо.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються у таких актах ЗВО: Статут ЦДУ ім. В. Винниченка, Розділ 10. Учасники освітнього процесу (<http://surl.li/excev>); Антикорупційна програма ЦДУ ім. В. Винниченка, Розділ 2. Права, обов'язки, заборони (<http://surl.li/exvth>); Правила внутрішнього трудового розпорядку, Розділ 3. Основні права і обов'язки працівників Університету (https://www.cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Rules.pdf); Положення про академічну свободу та академічну доброчесність щодо права на академічну свободу, обов'язку дотримуватися академічної доброчесності та відповідальності за її порушення; Етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/excfv>); Положення про організацію освітнього процесу, Розділ 11. Учасники освітнього процесу (<http://surl.li/fjwue>); Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/fjirl>); Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДУ ім. В. Винниченка (<https://cutt.ly/D368AsL>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти в ЦДУ імені Володимира Винниченка (<http://surl.li/exvui>); Правила поведінки здобувачів освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/exvuc>). Всі вище названі документи є доступними для учасників освітнього процесу і розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

https://www.cusu.edu.ua/images/files-2023/hromad_obgovorennia/24-25rik/aspirant/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%Bo_%D0%Bo%D1%80%D1%85%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://www.cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/o32history/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_2023.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Наукові інтереси аспірантів та зміст ОНП Історія та археологія корелюються на стадії обговорення теми дисертаційного дослідження на засіданні кафедри за участі усіх НПП та її представлення на Вченій раді університету за поданням випускової кафедри. Змістова частина ОНП є наближеною до наукових інтересів здобувачів через підбір та встановлення логічної послідовності вивчення ОК Програми, дотримання принципів системності формування компетентностей, вмій і навичок фахівця, здатного до науково-освітньої діяльності, конкуренції на ринку праці. Наукові та освітні інтереси здобувачів реалізуються за наступною траєкторією: удосконалення мовленнєвих (ОК1) та інформативно-комунікативних компетенцій (ОК4); філософська наукова база та набуття навичок організації й пізнання методики наукової роботи (ОК 2 та ОК 3); цикл професійної підготовки (ОК 5, ОК 6, ОК 7); практичне закріплення набутих навичок методологічної та освітньо-педагогічної складових ОНП (ОК 7, ОК 8). Вибірковий компонент освітньої програми уможливує реалізацію права вибору на формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до інтересів здобувачів. ВК – 1, 2, 3 уможлилювали поглиблення знань з джерелознавчої та історіографічної складових фахової підготовки. Реалізація наукових інтересів здобувачів передбачена нормативно-правовою базою, сформованою в ЦДУ: Статутом ЦДУ, положеннями про АД, Етичним кодексом університету, розміщеними на сайті ЗВО.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП, яка впроваджена в ЦДУ забезпечує повноцінну підготовку здобувачів ВО до дослідницької діяльності за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Програма містить необхідні складові ОК, які формують компетенції сучасного дослідника. ОК 2 «Філософія та методологія науки» присвячується методологічним проблемам науки та формує вміння застосовувати набуті знання в науковій та практичній діяльності. ОК 5 «Методологічні проблеми історичної науки» конкретизує ці знання у вимірах спеціальних знань історичних наукових шкіл та сучасних концепцій європейської гуманітаристики. Вітчизняний історіографічний дискурс як основа концептуальної історії України розглядається ОК 7 «Сучасний історіографічний дискурс». Прикладне значення формування навичок дослідника забезпечують ОК 6 та вибірковий компонент ОНП ВК 1, що навчають методиці роботи з матеріальними та писемними історичними джерелами, яка адаптована у предметній площині до тем індивідуальних наукових досліджень здобувачів.

Застосування набутих навичок дослідника та використання ІКТ уможливує наявність у ЦДУ доступу до видань, які індексуються у наукометричних базах даних Web of Science, Scopus (<https://cusu.edu.ua/ua/elektoronni-resursy/na-dopomohu-naukovtsiam/14149-poshuk-zhurnaliv-u-scopus-ta-web-of-science>) та інших наукових баз (<https://cusu.edu.ua/ua/elektoronni-resursy/na-dopomohu-naukovtsiam?start=5>).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОНП Історія та археологія забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у ВНЗ та галузі через формування загальних, фахових та комунікаційних компетенцій. Готовність до викладацької діяльності забезпечує викладання блоку нормативних ОК 1–4 освітньо-наукової програми. ОК 2 філософія та методологія науки на основі теоретичного знання формує самостійний критичний стиль мислення, власну світоглядну позицію, уможливує застосування набутих знання у науковій та викладацькій діяльності. ОК 1 – академічна англійська мова формує готовність до професійної діяльності, з урахуванням особливостей фаху історика та актуальних проблем викладання (ФК 9). ОК 4 – інформаційні технології в науці уможливує інтерпретації історичних проблем у формі, доступній для широкої аудиторії різного віку та фаху. Нормативні дисципліни фахової підготовки (14 кредитів ЄКТС), забезпечують формування знань педагогічного та наукового спрямування, що створює підґрунтя успішної педагогічної та галузевої діяльності здобувачів. Набуті компетентності науково-педагогічного працівника узагальнює програма виробничої практики (ОК 8) обсяг якої складає 4,5 кредитів ЄКТС. Здобувачі, під опікою наукового керівника, закріплюють набуті компетенції у частині репрезентації теоретичної складової (підготовка тексту 1 лекції та методозробки 1 практичного заняття) та самостійного проведення визначеної кількості семінарських занять.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

ОНП Історія та археологія забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у ЗВО та галузі через формування загальних, фахових та комунікаційних компетенцій. Готовність до викладацької діяльності забезпечує викладання блоку нормативних ОК 1–4 освітньо-наукової програми. ОК 2 філософія та методологія науки на основі теоретичного знання формує самостійний критичний стиль мислення, власну світоглядну позицію, уможливує застосування набутих знання у науковій та викладацькій діяльності. ОК 1 – академічна англійська мова формує готовність до професійної діяльності, з урахуванням особливостей фаху історика та актуальних проблем викладання (ФК 9). ОК 4 – інформаційні технології в науці уможливує інтерпретації історичних проблем у формі, доступній для широкої аудиторії різного віку та фаху. Нормативні дисципліни фахової підготовки (14 кредитів ЄКТС), забезпечують формування знань педагогічного та наукового спрямування, що створює підґрунтя

успішної педагогічної та галузевої діяльності здобувачів. Набуті компетентності науково-педагогічного працівника узагальнює програма аспірантська практики (ОК 9) обсяг якої складає 4,5 кредитів ЄКТС. Здобувачі, під опікою наукового керівника, закріплюють набуті компетенції у частині репрезентації теоретичної складової (підготовка тексту 1 лекції та методозробки 1 практичного заняття) та самостійного проведення визначеної кількості семінарських занять.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Можливості проведення апробації результатів наукових досліджень аспірантів реалізуються в результаті їхньої участі у наукових заходах різного рівня й формату. Залучення здобувачів до наукового життя кафедр, факультету та університету через участь у підготовці публікацій до нового кафедрального видання «Історія та археологія», наукових та науково-практичних конференцій, в яких організатором або співорганізатором виступає кафедра історії України та всесвітньої історії, а також проведення цільових експертних досліджень у науковій лабораторії археологічного музею, соціологічній лабораторії (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/sotsiologichna-laboratoriia>). Здобувачі публікують наукову продукцію у науково-краєзнавчому збірнику «Між Бугом і Дніпром», матеріалах конференцій «Болгари у соціокультурному просторі Центральної України» та «Радянські голодомори 20–30-х років ХХ століття в Центральній Україні», «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» (<https://cusu.edu.ua/ua/news/15054-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-istorychnoi-rehionalistyky-ta-mikroistorii>). Науковою бібліотекою університету надається безкоштовне користування фондами; репозиторієм, доступом до інформаційних баз даних Scopus, WoS, Science Direct, порталу Research 4 Life, ін. Бібліотека надає послуги з визначення індексів УДК та ORCID (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/elektoronni-resursy/na-dopomohu-naukovtsiam>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Долучення аспірантів до академічної спільноти реалізується через створення умов участі у міжнародних проектах й освітніх програмах. У ЦДУ розроблено науково-освітній проект «Стратегія інтернаціоналізації» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/mizhнародna-diialnist/strategiia-internatsionalizatsii>). Інформативний блок забезпечується наявністю на сайті наукової бібліотеки ЗВО електронного ресурсу «На допомогу науковцям», служби «Електронна доставка документів», доступом до видань, зареєстрованих в базах Scopus, WoS, Science Direct, порталу Research 4 Life та ін. допоміжних ресурсів, доступних здобувачам університету (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/servisy/sluzhba-edd>).

Можливості долучення до міжнародн. акад. спільноти забезпечується входженням бібліотеки ЦДУ до проекту Американської бібліотечної асоціації (АІА) «Sister Libraries», інших об'єднань (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/probiblioteku/novyny/14478-dosvid-mizhнародnoi-spivpratsi-bibliotek-tsdu-i-universytetu-troia-ssha>). НПП та аспіранти випускової кафедри беруть участь в роботі міжнародних наукових конференцій та м/н програмах стажувань, підготовці монографічних досліджень, зокрема, у II кварталі 2023 року науковими керівниками та аспірантами було взято участь у підготовці монографії «Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. S. 99–121. 536 p.».

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Участь НПП у реалізації діючої ОНП широко представлено в дослідницьких проектах Центральноукраїнського регіону. Результати дослідження історії України доби XIV – XVI ст. регулярно публікуються у збірниках наукових праць (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/download/zbirnik/NZ_issue_25.pdf). Реалізовано проект Обласної ради з обліку історичних пам'яток Центральної України. Роботу науковців кафедри І.А. Козир та О.В. Чорного узагальнено у колективній праці «Археологія України за доби незалежності», виданої за підтримки Німецького археологічного інституту (Deutsches Archäologisches Institut, DAI) (file:///D:/Admin/Desktop/30-arh.pdf). Наукові керівники є авторами й співавторами наукових праць, зокрема, курсів лекцій для здобувачів ЗВО та монографій. Серед них – колективні монографії, підготовлені до публікації у європейських видавництвах (<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/330>) а також учасниками реалізації програми «Документи про радянські голодомори в Центральній Україні», який втілено у двох випусках збірників документів та підготовці нового зібрання «Шлях до України» (<https://dakiro.kr-admin.gov.ua/library/2023/2023-jan.pdf>). За участі наукових керівників регулярно публікуються тематичні зібрання документів та матеріалів ДАКО, організовуються міжнародні наукові конференції (<https://cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14993-tsdu-stav-spivorhanizatorom-mizhнародnoi-konferentsii-z-teorii-ta-metodyky-suspilstvoznavchoi-osvity>

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Пріоритетність дотримання академічної доброчесності НПП гарантується Положенням про академічну свободу та академічну доброчесність (<http://surl.li/excer>), Етичним кодексом спільноти ЦДУ ім. В. Винниченка (<http://surl.li/excfv>). Передбачено моніторинг дотримання АД та міра відповідальності працівника та здобувача залежно від характеру і змісту порушень принципів АД. Учасники освітнього процесу співпрацюють з Управлінням державної служби якості освіти в Кіровоградській області. У 2023 р. було підписано док. «Угода про співробітництво між Центральноукраїнським державним університетом імені Володимира Винниченка та Управлінням державної служби якості освіти», яким передбачається започаткування програми «Організація освітнього процесу: управління

та експертиза» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news/14724-tsdu-pidpysav-memorandum-pro-spivpratsiu-z-upravlinniam-derzhavnoi-sluzhby-iakosti-osvity>). Структурним підрозділом ЦДУ є відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, створений з метою формування у НПП та здобувачів компетенцій з академічної доброчесності, ([recomendatsii.pdf \(mon.gov.ua\)](https://mon.gov.ua/recomendatsii.pdf)). Наукові тексти аналізуються на предмет дотримання АД програмою «Антиплагиат». Колектив факультету – учасник щорічної Всеукраїнської просвітницької кампанії до Міжнародного дня інтелектуальної власності (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/12459-mizhnarodnyi-den-intelektualnoi-vlasnosti-2021-na-fakulteti-istorii-ta-prava>).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ЦДУ сформовано дієву систему недопущення до наукового керівництва осіб, які вчинили порушення АД. Відповідно до пункту 7.1 Положення про академічну доброчесність у ЦДУ ім. В. Винниченка у разі порушення академічної доброчесності працівники університету та здобувачі вищої освіти несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства. Етичний кодекс університетської спільноти у пункті 3.3. передбачає обстоювання НПП принципів інтелектуальної чесності та негерпимості до порушення принципів академічної доброчесності; повідомлення представників адміністрації Університету про прояви корупції, аморальної поведінки працівників. За увесь час реалізації ОНП Історія та археологія в ЦДУ ім. В. Винниченка випадків порушення АД не було виявлено.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОНП Історія та археологія:

- оптимальне поєднання теоретичної та практичної складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти з урахуванням наукового потенціалу ЗВО та запитів соціально-культурного розвитку Центральноукраїнського регіону;
- орієнтованість на студентоцентричний підхід в освітньо-науковій підготовці здобувачів;
- наявність кваліфікованого складу НПП, які проводять актуальні дослідження у галузі гуманітарних наук, результати яких публікуються у фахових виданнях та виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus, Web of Science;
- орієнтованість досліджень здобувачів на актуальну тематику регіону;
- ґрунтовна методологічна складова підготовки здобувачів за ОНП;
- досвід співпраці з ЗВО та науковими установами України.

Слабкі сторони ОНП:

- не використано можливості іноземної мови у викладанні ОК науково-освітньої програми;
- не реалізовано можливості внутрішньої мобільності;
- не в повній мірі реалізовано можливість участі НПП та здобувачів у міжнародних дослідницьких проектах, підготовці спільних з вченими інших ЗВО наукових праць.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОНП упродовж 3 років вбачаються в її інтернаціоналізації, розширенні науково-матеріальної бази, залученні наукового потенціалу ЗВО України із метою подальшої оптимізації освітньо-наукового процесу за ОНП Історія та археологія.

Задля реалізації цих перспектив ЗВО планує наступні дії: розширення співпраці з ЗВО та науково-дослідницькими центрами України й зарубіжжя; розширення академічної мобільності здобувачів; зростання числа публікацій НПП та аспірантів у виданнях внесених до наукометричних баз Scopus, Web of Science та іноземних видавництвах; збільшення питомої ваги лекцій занять за участю професіоналів-практиків; інтеграція до наукових центрів та наукових програм академічних установ та зарубіжних ЗВО; укладення нових договорів із ЗВО та стейкхолдерами, що сприяють науковій та практичній підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти в університеті; створення на базі випускової кафедри наукового центру регіональних та мікроісторичних студій з метою участі у розробці міжнародних програм та проектів; отримання доступу до користування закордонними науковими періодичними виданнями, зокрема, таких як «History and Theory: Studies in the Philosophy of History», «Historische Anthropologie», «Saeculum», «Slavic Review», «Journal of Ukrainian Studies».

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка

стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: СОБОЛЬ Євген Юрійович

Дата: 11.03.2024 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Сучасний фаховий історіографічний дискурс	навчальна дисципліна	<i>13S_2022-2023 СФІД.pdf</i>	4Dkg5W9kcWocbNC P9CUibPqoZ79/llOB1 Kq1o7ZyrWs=	Навчальний корпус №1. Ауд. 16 (55,2 кв.м.). Мультимедійна система: інтерактивна дошка INTBOARD UT-TBI82S, серійний номер V5J53-60014 – 1 шт. Діагональ: 1961 мм. Пропорції – 4:3; Гарячі клавіші – опційно; Підтримка ОС: ОС Windows /10/7/8; Швидкість реакції: < 20 мс; Ефективна площа торкання: 1606 мм x 1126 мм. Комплект настінного кріплення – 1 шт., Кабель USB 5 м – 1 шт. Диск з програмним забезпеченням – 1 шт. Маркери – 3 шт., Проектор Acer x 1223 Серійний номер MRJSB1100112002BA8400 – 1 шт. Максимальна роздільна здатність WUXGA (1920x1200); Співвідношення сторін: 16:9 (відео); Дисплей (тип матриці): DLP. Ноутбук HP 250 G8 (45S01ES). Діагональ екрану – 15.6. Роздільна здатність 1920x1080 (Full HD). Об'єм оперативної пам'яті RAM 16 Гб. Операційна система - Windows 10 Pro. – 1 шт. Колонки Storm – 1 шт. (230 V).
Методологічні проблеми історичної науки	навчальна дисципліна	<i>Силабус_2023 Методолог пробл.pdf</i>	liJbHDUmZCfpDO7 myGNs7nFmAEm8n J4gH1YMC1gkrxs=	Навчальний корпус №1, ауд. 16 (55,2 кв.м.). Мультимедійна система: інтерактивна дошка INTBOARD UT-TBI82S, серійний номер V5J53-60014 – 1 шт. Діагональ: 1961 мм. Пропорції – 4:3; Гарячі клавіші – опційно; Підтримка ОС: ОС Windows /10/7/8; Швидкість реакції: < 20 мс; Ефективна площа торкання: 1606 мм x 1126 мм. Комплект настінного кріплення – 1 шт., Кабель USB 5 м – 1 шт. Диск з програмним забезпеченням – 1 шт. Маркери – 3 шт., Проектор Acer x 1223 Серійний номер MRJSB1100112002BA8400 – 1 шт. Максимальна роздільна здатність WUXGA (1920x1200); Співвідношення сторін: 16:9 (широкоформатний), 4:3 (відео); Дисплей (тип матриці): DLP. Ноутбук HP 250 G8 (45S01ES). Діагональ екрану – 15.6. Роздільна здатність 1920x1080 (Full HD). Об'єм оперативної пам'яті RAM 16 Гб. Операційна система - Windows 10 Pro. – 1 шт. Колонки Storm – 1 шт. (230 V);
Проблеми археології та давньої історії України	навчальна дисципліна	<i>Силабус ПАДІУ 2023 .pdf</i>	wyo7ml56LezTyrU2C dZ9urLAMZwsit4aly OG1om+sOw=	Навчальний корпус № 5. Археологічний музей імені Нінель Бокій. Площа: загальна площа – 114 м. кв., експозиційна площа – 108,4 м.кв. Ноутбук HP 250 G8 (45S01ES).

				<p>Діагональ екрану – 15.6. Роздільна здатність 1920x1080 (Full HD). Об'єм оперативної пам'яті RAM 16 Гб. Операційна система - Windows 10 Pro. – 1 шт. Телевізор ROMSAT 43F50T2</p>
Інформаційні технології в науці	навчальна дисципліна	<p><i>Силабус_ІТ в науці_Фурсикова.pdf</i></p>	<p>Ayf9DKn9TAd3sBL/OSH1259Xg2QsEvDIQ/PyKcvCZs4=</p>	<p>Навчальний корпус №4, ауд.202 (46,1 м2). Персональні комп'ютери: 15 шт. (одночасно використовується 7 шт.) Програмне забезпечення: 1. Ubuntu 16.04 LTS 2. PostgreSQL 3. MySQL 4. 7zip 5. Google Chrome 6. AdobeReader 7. FoxitReader 8. WinDjView 9. Notepad++ 10. LibreOffice 11. basic-miktex 12. ghostscript 13. ghostview 14. TexMaker 15. Mozilla Firefox 16. K-Lite_Codec_Pack 17. Light Alloy 18. DAEMON Tools Lite 19. BCC55, (Masm32 TASM32) 20. Lazarus 21. Fpc 22. Python 23. PhpStorm 24. Inkscape 25. Blender 26. VirtualBox 27. Codeblocks 28. Gcc 29. jdk 30. Eclipse-jee 31. Eclipse-cpp 32. NetBeans</p>
Академічна англійська мова	навчальна дисципліна	<p><i>Fokf Силабус_Академ. англ мова.pdf</i></p>	<p>1hxmNVgFIXCA3jDM8JhY6AKLcRF6Nmr1xwfw3W2KnNSI=</p>	<p>Навчальний корпус № 5, ауд. 204. Мультимедійна система: Інтерактивна дошка INTBOARD UT-TB182S (1 шт.), Проектор Acer x 1223 (1 шт.), методичні матеріали за змістом основних тем навчальної дисципліни</p>
Аспірантська практика	практика	<p><i>Aspirant_prakt2023.pdf</i></p>	<p>ydnIKtWEwB+95hjuh1xFwbNJ8F9wllrQXHJq/FcB6nM=</p>	<p>Базою практики є ЦДУ ім. В.Винниченка. Навчальний корпус № 1, 1-й поверх, 23 навчальні аудиторії.</p>
Філософія та методологія науки	навчальна дисципліна	<p><i>Силабус_філософія та методологія науки_23-24.pdf</i></p>	<p>18JkwOZF6laH2KSKHt/qpWjBaiMlrCltxkaMXxgwxGo=</p>	<p>Навчальний корпус № 5, ауд. 204. Мультимедійна система: Інтерактивна дошка INTBOARD UT-TB182S (1 шт.), Проектор Acer x 1223 (1 шт.), методичні матеріали за змістом основних тем навчальної дисципліни</p>
Соціально-економічні студії історії України	навчальна дисципліна	<p><i>Силабус_Ек.студії.pdf</i></p>	<p>ZWgaQ6RDL7IHj9P8CBfr19RnKQq114frzFtKmCgUOWQ=</p>	<p>Навчальний корпус №1, ауд. 16 (55,2 кв.м.). Мультимедійна система: інтерактивна дошка INTBOARD UT-TB182S, серійний номер V5J53-60014 – 1 шт. Діагональ: 1961 мм. Пропорції – 4:3; Гарячі клавіші – опційно; Підтримка ОС: ОС Windows /10/7/8; Швидкість реакції: < 20 мс; Ефективна площа торкання: 1606 мм x 1126 мм. Комплект настінного кріплення – 1 шт., Кабель USB 5 м – 1 шт. Диск з програмним</p>

				<p>забезпеченням – 1 шт. Маркери – 3 шт. Комплект настінного кріплення – 1 шт., Кабель USB 5 м – 1 шт. Диск з програмним забезпеченням – 1 шт. Маркери – 3 шт., Проектор Acer x 1223 Серійний номер MRJSB11001112002BA8400 – 1 шт. Максимальна роздільна здатність WUXGA (1920x1200); Співвідношення сторін: 16:9 (широкоформатний), 4:3 (відео); Дисплей (тип матриці): DLP. Ноутбук HP 250 G8 (45S01ES). Діагональ екрану – 15.6. Роздільна здатність 1920x1080 (Full HD). Об'єм оперативної пам'яті RAM 16 Гб. Операційна система - Windows 10 Pro. – 1 шт. Колонки Storm – 1 шт. (230 V).</p>
Організація наукового історичного дослідження	навчальна дисципліна	Організація_НІД_С_улабус.pdf	p3h2Y9X8Hzh0oq1x eyUQJOIEYN5NKTe FdNKUKGoXKtw=	<p>Навчальний корпус №1, ауд. 16 (55,2 кв.м.). Мультимедійна система: інтерактивна дошка INTBOARD UT-TBI82S, серійний номер V5J53-60014 – 1 шт. Діагональ: 1961 мм. Пропорції – 4:3; Гарячі клавіші – опційно; Підтримка ОС: ОС Windows /10/7/8; Швидкість реакції: < 20 мс; Ефективна площа торкання: 1606 мм x 1126 мм. Комплект настінного кріплення – 1 шт., Кабель USB 5 м – 1 шт. Диск з програмним забезпеченням – 1 шт. Маркери – 3 шт., Проектор Acer x 1223 Серійний номер MRJSB11001112002BA8400 – 1 шт. Максимальна роздільна здатність WUXGA (1920x1200); Співвідношення сторін: 16:9 (широкоформатний), 4:3 (відео); Дисплей (тип матриці): DLP. Ноутбук HP 250 G8 (45S01ES). Діагональ екрану – 15.6. Роздільна здатність 1920x1080 (Full HD). Об'єм оперативної пам'яті RAM 16 Гб. Операційна система - Windows 10 Pro. – 1 шт. Колонки Storm – 1 шт. (230 V).</p>

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
61333	Ковальков Олександр Леонідович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, бізнес-освіти та права	Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира	19	Організація наукового історичного дослідження	<p>Досягнення у професійній діяльності: п. 38.1, 38.3, 38.12, 38.14, 38.15, 38.19</p> <p>Стажування: Національний</p>

Винниченка,
рік закінчення:
2000,
спеціальність:
030301 Історія
та
народознавств
о, Диплом
кандидата наук
ДК 058962,
виданий
27.05.2009,
Атестат
доцента 12ДЦ
040245,
виданий
31.10.2014

технічний університет
«Дніпровська
політехніка», Центр
українсько-
європейського
наукового
співробітництва. Тема
стажування «Третій
рівень освіти в
Україні: особливості
підготовки наукових
та науково-
педагогічних кадрів у
сучасних умовах
війни». Навчальне
навантаження: 180
годин – 6 кредитів
ЄКТС. Термін
навчання – 27.06.2022
– 07.08.2022 р.
Сертифікат ADV-
270690-VNUвід
07.08.2022.

Наукові публікації
1. «Афганське питання»
в роботі Ради Безпеки
та Генеральної
Асамблеї ООН в січні
1980 р. // Universum
Historiae et
Archaeologiae = The
Universe of History and
Archeology =
Універсум історії и
археології. – Дніпро,
2018. – Т.1 (26). – Вип.
1 – 2. – С. 81 – 94.;
2. Повстання «Аллах
Акбар!». Кабул, лютий
1980 р. –
Кропивницький: РВВ
ЦДПУ імені
Володимира
Винниченка, 2018. –
С. 190 – 200.;
3. Інформативна
цінність земської
статистики в
дослідженні
соціальної історії
пореформеного села
(на прикладі
Олександрійського
повітового земства). –
Кропивницький: РВВ
ЦДПУ імені
Володимира
Винниченка, 2018. –
С. 246 – 253.;
4. Радянське
вторгнення в
Афганістан і
радянське суспільство
// Гуржіївські
історичні читання:
Збірник наукових
праць. – Черкаси,
2017. – Вип. 11. – С.
149-155.;
5. Афганістан і
афганська війна
очима радянських
«афганців» // Наукові
праці історичного
факультету
Запорізького
національного
університету. 2017. –
Вип. 49. – С 21-25.;
6. Радянське

вторгнення до Демократичної республіки Афганістан у грудні 1979 р.: спроба корегування хронології подій // Наукові записки. Серія: Історичні науки. – Випуск 25. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. – С. 355 – 366.

7. Підтримка афганського Руху Опору Адміністрацією Президента США Дж. Картера (1979 – 1980) // *Universum Historiae et Archaeologiae = The Universe of History and Archeology = Универсум истории и археологии*. – Дніпро, 2020. – Т.3 (28). – Вип. 1. – С. 163 – 177. (Web of Science).

8. Радянська інтервенція в Афганістан у документах адміністрації Дж. Картера // *Американська історія і політика: науковий журнал*. – №9. – К., 2020. – С. 88–101.

9. Ставлення афганських студентів в УРСР до радянської інтервенції в Афганістан та виведення радянських військ (1979 – 1989) // *Вісник Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка*. – Історія. – 2020. – Вип. 2 (145). – С. 33 – 39.

10. Висвітлення воєнних дій СРСР у Демократичній Республіці Афганістан у радянській науковій, науково-популярній літературі та публіцистиці // *Вісник Черкаського університету. Серія “Історичні науки”*. – 2020. – Вип.2. – С. 92 – 112.

11. “Афганське питання” на шостій Надзвичайній спеціальній сесії Генеральної асамблеї ООН (10-14 січня 1980 р.) // *Вісник Черкаського університету. Серія “Історичні науки”*. – 2020. – Вип.2. – С. 112 – 120.

12. Позиція радянського керівництва щодо “Афганського питання” напередодні

та після виведення радянських військ із Афганістану (1985 – 1991 рр.) // Вчені Записки Таврійського Національного університету імені В.І.Вернадського. 2021. Том 32. № 2. С. 118 – 125.

13. Політика СРСР в Афганістані (1980–1989 рр.): військово-політичний та ідеологічний аспекти // Сходознавство. – 2021. – №87. – С. 143–177.

14. Підготовка афганських студентів у навчальних закладах Української РСР у 19890-х рр. (на прикладі м. Кіровограда) // Вісник Черкаського університету. – Серія: Історичні науки. – 2021. – №1. – С. 87–97.

15. Військово-технічна підтримка Республіки Афганістан з боку СРСР у 1989–1991 рр. // Сторінки історії: Збірник наукових праць. – Вип. 53. – К.: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2021. – С. 339–355.

16. Санкції США проти СРСР у зв'язку із радянською агресією в Афганістані (1980 – 1988). Американська історія і політика: науковий журнал. – №11. – К., 2021. – С. 78–88.

17. Ставлення населення УРСР до введення радянських військ в Афганістан. Український історичний журнал. – 2021. – №4. – С. 108–118.

18. Kovalkov, O. “Soviet Aggression in Afghanistan (1979–1989) and American – Pakistan Relations”, Problems of World History, (2022). (18), pp. 128-143.

Монографії / навчальні посібники
1) Афганістан у зовнішній політиці Радянської Росії/СРСР: 1919 – 1978. – Кропивницький : ФОП Лівий С.В., 2018. – 272 с.
2) Вершино-Кам'янка:

						<p>Історія. – Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2019. – 310 с.; іл.</p> <p>3) Єлисаветградський гусарський полк у наполеонівських війнах початку XIX століття. – Кропивницький: МПП «Антураж А», 2020. – 152 с. (співавторство з О.В. Чорним)</p> <p>4) СРСР в Афганістані (1978 – 1991 рр.): остання спроба експорту соціалізму: монографія / О. Л. Ковальков. – Харків: Мачулін. 2021. – 614 с.</p> <p>5) Країни Азії та Африки (XX – поч. XXI ст.): Біографічний довідник / Упор. О. Ковальков. Харків: Озеров Г.В. 2022. – 599 с.</p> <p>діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях</p> <p>Член Наукового центру регіональних та мікроісторичних студій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p>	
465362	Пасічник Наталя Олексівна	Професор, Суміщення	Факультет історії, бізнес-освіти та права	<p>Диплом спеціаліста, КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ О.С. ПУШКІНА, рік закінчення: 1989, спеціальність: Історія та суспільствознавство, Диплом спеціаліста, КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, рік закінчення: 2003, спеціальність: Облік та аудит, Диплом доктора наук ДД 008223, виданий 05.03.2019, Диплом кандидата наук ДК 010974, виданий 13.06.2001,</p>	30	Соціально-економічні студії історії України	<p>Досягнення у професійній діяльності: п. 38.1, 38.2, 38.3, 38.7, 38.8, 38.10, 38.12, 38.15, 38.19, 38.20</p> <p>Стажування: 1. Греція, м. Салоніки, Університет Аристотеля. Сертифікат про проходження стажування від 30.06.2018 Термін стажування: 23.06.2018–01.07.2018. Тема стажування: Економіко-прикладні аспекти гендерних досліджень Звіт про стажування затверджено наказом ректора ЦДПУ ім. В. Винниченка №133-ун від 21.09.2018 р. 2. Тернопільський національний економічний університет (Тернопіль, Україна); Науково-дослідний інститут міжнародної асоціації світової політики і економіки</p>

Атестат
доцента ДЦ
007833,
виданий
13.06.2003,
Атестат
професора АП
001362,
виданий
16.12.2019

(Берлін, Німеччина).
Термін стажування:
11.09.2019–30.11.2019.
Сертифікат про
проходження
стажування від
30.11.2019 р.
Тема стажування:
Інновації в системі
вищої економічної та
соціогуманітарної
освіти.
Звіт про підвищення
кваліфікації
затверджено наказом
ректора ЦДПУ ім. В.
Винниченка № 179/1-
ун від 20.12.2019 р
З. НУ «Одеська
юридична академія»
та Центр українсько-
європейського
наукового
співробітництва.
Термін
всеукраїнського
науково-педагогічного
підвищення
кваліфікації: 24 січня
– 6 березня 2022 р.
Тема стажування:
Управління
науковими та
освітніми проектами».
Звіт від про
підвищення
кваліфікації
затверджено наказом
ректора ЦДПУ ім. В.
Винниченка №76-ун
від 9 травня 2022

Наукові публікації
1. К. Akbash, N.
Pasichnyk. R. Rizniak
Generalization
of calculation methods
for gender indices in
demographic and social
statistics. Regional
Statistics. Volume 8.
No. 2. 2018. P. 170–
183.

2. К. Akbash, N.
Pasichnyk. R. Rizniak.
Analysis of key factors
of influence on
scientometric indicators
of higher educational
institutions of Ukraine
// International
Journal of Educational
Development. Volume
81, March 2021.

3. Акбаш К.С.,
Пасічник Н.О., Ріжняк
Р.Я. Організація
дослідницької
діяльності майбутніх
фахівців з освітніх
вимірювань //
Наукові записки / Ред.
кол.: В.Ф. Черкасов,
В.В. Радул, Н.С.
Савченко та ін. –
Випуск 201. – Серія:
Педагогічні науки. –
Кропивницький: РВВ
ЦДПУ ім. В.

Винниченка, С. 54–62.

4. Акбаш К.С.,
Пасічник Н.О., Ріжняк
Р.Я. Аналіз факторів
впливу на
наукометричні
показники вчених
педагогічних закладів
вищої освіти України
// Статистика
України. 2021. № 4. С.
34–42.

5. Пасічник Н.О.,
Лупан І.В. Гендерні
аспекти «прихованого
навчального плану»
// Наукові записки.
Серія: Педагогічні
науки.
Кропивницький: РВВ
ЦДПУ ім. В.
Винниченка, 2022.
Випуск 204. С.51–57.

6. Пасічник Н.О.
Взаємозв'язок
політичної економії,
фінансової науки і
фінансового права у
дожовтневих
фінансово-правових
наукових
дослідженнях //
Наукові записки. –
Кропивницький, 2018.
– Випуск 23. – С. 208–
216.

7. Пасічник Н.О.,
Ріжняк Р.Я. Аналіз
фінансової політики
Російської імперії в
історико-економічних
дослідженнях П.П.
Мігуліна //
Переяславський
літопис: зб. наук.
статей. Вип. 1 (15)
[ред. колегія: Коцур В.
П. (голов. ред.) та ін.].
– Переяслав-
Хмельницький, 2019.
– С. 44–54.

8. Акбаш К.С.,
Пасічник Н.О., Ріжняк
Р.Я. Статистичний
аналіз гендерного
розвитку регіонів
України. Статистика
України. 2019. № 3. С.
90–99.

9. Natalia Pasichnyk,
Renat Rizhniak, Inna
Krasnoshchok, Yuliia
Botuzova, Kateryna
Akbash Construction of
Theoretical Model for
Sustainable
Development in Future
Mathematical Teachers
of Higher Education
Universal Journal of
Educational Research.
8(5): 2079-2089, 2020

10. Пасічник Н.О.
Ріжняк Р.Я. Аграрне

						<p>питання в теорії та практиці управлінської діяльності М. Бунге: фінансово-правовий аспект. // Український селянин. 2020. № 23. С. 35–42.</p> <p>11. Пасічник Н.О., Ріжняк Р.Я. Розв'язування математичних задач з реалізацією поліпредметних (економіка, інформатика, математика) інтегративних компонентів// Фізико-математична освіта. 2020. Випуск 2 (24). С. 113-122.</p> <p>12. Rizhniak, R., Pasichnyk, N., Zavitrenko, D., Akbash, K., Zavitrenko, A. The Implementation of an integrative Approach to Learning with use of integrated Images // Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 2021. 13(1).</p> <p>13. Акбаш К.С., Пасічник Н.О., Ріжняк Р.Я. Аналіз факторів впливу на наукометричні показники вчених педагогічних закладів вищої освіти України // Статистика України. 2021. № 4. С. 34–42. Монографії / навчальні посібники Акбаш К.С., Пасічник Н.О., Ріжняк Р.Я. Теоретико-прикладні основи гендерних досліджень. Навчальний посібник. – Кропивницький: Видавець – Лисенко В.Ф., 2019. – 349 с. діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях З 2020 року є членом Правління ГО «Асоціація підтримки освітнього партнерства» Член Всеукраїнської асоціації економістів-міжнародників (посвідчення)</p>	
59455	Козир Ірина Анатоліївна	доцент, Суміщення	Факультет історії, бізнес-освіти та права	Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, рік закінчення:	33	Проблеми археології та давньої історії України	<p>Досягнення у професійній діяльності: п. 38.4, 38.9, 38.11, 38.12, 38.14, 38.15, 38.19, 38.20</p> <p>Стажування:</p>

1986,
спеціальність:
Історія та
суспільствозна
вство, Диплом
кандидата наук
КН 010678,
виданий
16.05.1996,
Атестат
доцента ДЦ
004885,
виданий
20.06.2002

Центр українсько-
європейського
наукового
співробітництва,
Інститут педагогічної
освіти і освіти
дорослих імені Івані
Зязюна НАПН
України за програмою
“Управління якістю
науково-
дослідницької
діяльності у закладах
вищої та фахової
передвищої освіти в
умовах воєнних
реалій”.
Термін навчання:
10.05.2022 –
21.06.2022.
Сертифікат № ADV-
100562-CUESC від
21.06.2022 р.
Навчальне
навантаження
становить 180 годин –
6 кредитів ЄКТС.
Наукові публікації
1. Васинський курган
середньоскіфського
часу // Археологія і
давня історія України.
- Київ: ІА НАНУ, 2019.
– 2 (31). – С. 300–314.
(Співавтори
К.І.Панченко,
О.В.Чорний)
2. Зелена Брама –
пам’ять мужності та
героїзму // Наукові
записки. Серія:
Історичні науки. –
Випуск 24: Зелена
Брама. Літо 1941-го:
Героїзм і трагедія 6-ї
та 12-ї армій / Ред. О.
В. Чорний. –
Кропивницький, 2019.
– С. 8–10
3. Печі й тандири
виробничого
призначення з
Торговицького
археологічного
комплексу
золотоординського
часу. Наукові записки.
Серія: Історичні
науки. – Випуск 25. –
Кропивницький, 2019.
– С. 99–121.
4. Роботи експедиції
Центральноукраїнсько
го державного
педагогічного
університету ім.
Володимира
Винниченка //
Археологічні
дослідження в Україні
2017 року. - Київ: ІА
НАНУ, 2019. – С. 121-
125.
5. Роботи експедиції
Центральноукраїнсько
го державного
педагогічного
університету імені
Володимира
Винниченка.
Археологічні

дослідження в Україні 2017 року. – Київ: ІА НАНУ, 2019. – С. 121–125. (Співавтори Чорний О. В., Панченко К. І., Боровик Т. Д., Сичов М. В.)

6. Кенотафи у поховальному обряді населення Півдня сучасної України у золотоординський час / Південь України у вітчизняній та європейській історії = The South of Ukraine in the National the European history : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції : [зб. наук. праць] (17 – 18 вересня 2020 р., м. Одеса) / ред. кол. : В. Л. Цубенко, А. В. Ковров, В. М. Хмарський [та ін..] – Одеса : Екологія, 2020. – С. 324–332.

7. Розвідкові роботи на площі Торговицького археологічного комплексу / Українська археологія: здобутки, сучасний стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (7-8 лютого 2020 р.) м. Суми). – Суми: ФОП Цьома С. П., 2019. – с. 79-81.

8. Бронзова монета Філіпа II Македонського з півдня правобережного Лісостепу / АрхеологіяФортифікація України. Збірник матеріалів X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції / [редкол.: О. О. Заремба (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: ФОП Буйницький О. А., 2021. – С. 349–351. (співавтори О. В. Чорний, К. І. Панченко).

9. Iryna Kozur, Kyrylo Panchenko. Coin of Philip II of Macedon from the Ukrainian right bank forest steppe. Conferința științifică internațională „Istorie - Arheologie – Muzeologie”, ediția XXXII. Program.

						<p>Rematele comunicarilor. Chisinau. 2022. p. 80-81.</p> <p>10. Kozuz I., Panchenko K., Chorny O. Funeral rite in the mound of Scythian Time near Vasune. Sprawozdania Archeologiczne. № 75/1, 2023. P. 99-120. – Scopus</p> <p>11. Елементи поховальної символіки як маркери культурно-релігійного простору Торговицького археологічного комплексу XIV ст. Збірник тез Всеукраїнської наукової конференції з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка, м. Кропивницький, 18-19 жовтня 2023 року. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В.Винниченка, 2023. С. 151-155.</p> <p>діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях</p> <p>Член Наукового центру регіональних та мікроісторичних студій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p> <p>Член Національної спілки краєзнавців України (Членський квиток № 0734, дата видачі 27. 05. 2010 р.),</p> <p>Член Спілки археологів України (інформація за посиланням: http://vgosau.kiev.ua/pro-nas/mistseviddilennya/1020-kropyvnytskyi-pidrozdil).</p>	
203280	Фурсикова Тетяна Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет математики, природничих наук та технологій	Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний інститут імені В.К.Винниченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: Математика, інформатика, Диплом магістра, Кіровоградський державний	23	Інформаційні технології в науці	<p>Досягнення у професійній діяльності:</p> <p>П. 38.1; 38.3; 38,5; 38.7; 38,8; 38.12; 38.14; 38.15; 38.19; 38.20</p> <p>Стажування: 1.13–17 квітня 2020 р. – курси підвищення кваліфікації обсягом 30 годин за програмою «Розвиток професійних компетентностей вчителів інформатики» у КЗ «КОІПО ім. В.</p>

педагогічний
університет
імені
Володимира
Винниченка,
рік закінчення:
2017,
спеціальність:
8.02020501
образотворче
мистецтво,
Диплом
доктора наук
ДД 009845,
виданий
14.05.2020,
Диплом
кандидата наук
ДК 004563,
виданий
17.05.2012,
Атестат
доцента 12ДЦ
043144,
виданий
30.06.2015

Сухомлинського».
Свідоцтво: ПК №
02136577-1042/20 від
17.04.2020 р.
2. 7 грудня 2020 р. –
29 січня 2021 р. –
міжнародне
стажування науково-
педагогічних
працівників в Wyższa
Szkoła Biznesu –
National-Louis
University (м. Новий
Сонч, Польща)
обсягом 180 годин (6
кредитів ЄКТС) за
програмою
підвищення
кваліфікації
«Дистанційна освіта:
інноваційні методи та
цифрові технології».
Сертифікат: №
76/2020/2021 від
29.01.2021 р.
3. 0–14 жовтня 2022 р.
– підвищення
кваліфікації обсягом
30 годин (1 кредит
ЄКТС) за програмою
«Формування системи
професійних
компетентностей
вчителя
інформатики» в
центрі
післядипломної освіти
та доуніверситетської
підготовки
Дрогобицького
державного
педагогічного
університету імені
Івана Франка.
Сертифікат: СС
02125438 /0988/ 22
від 14.10.2022 р.
4. 31 жовтня – 27
листопада 2022 р. –
підвищення
кваліфікації в
Академії цифрового
розвитку в межах
програми «Google
Digital Tools for
Education / Цифрові
інструменти Google
для освіти»,
ініційоване
Міністерством освіти і
науки України за
підтримки Google
Україна задля
розширення
можливостей
використання
цифрових
інструментів для
організації
дистанційного
навчання й
підвищення
ефективності
освітнього процесу.
Обсяг 72 години (2,4
кредити ЄКТС).
Сертифікати:
№GDTfE-04-Б-00392
від 13.11.2022 р., №К-
GfE-00461 від
10.11.2022 р., №С1-

GfE-0238 від 10.11.2022 р., №С2-
GfE-0229 від 10.11.2022 р., №С3-
GfE-0170 від 10.11.2022 р.,
5. 19 жовтня 2022 р. –
14 грудня 2022 р. –
міжнародне стажування на базі
Технічного університету Дрездена
обсягом 90 академічних годин (3
ECTS) з метою підвищення
кваліфікації науково-педагогічних
працівників українських ЗВО за
напрямком «Digital Teaching: Технології
цифрового викладання» у сфері
цифрового навчання.
Тема стажування:
«DIGITAL TEACHING:ТЕХНОЛО
ГІЇ ЦИФРОВОГО НАВЧАННЯ» в
рамках Програми «Україна цифрова:
Забезпечення академічного успіху
під час кризи, 2022.Реалізувалося як
Міжнародний проєкт «Створення німецько-
української мережі університетів для
забезпечення успішної освіти в
Українські університети під час
війни та кризи» та за підтримки Німецької
служби академічних обмінів
(DAAD).Сертифікат:
DT2022045.
Наукові публікації
1. . Fursykova, Tetiana V. (2019). Preparation
of future teachers of artistic specialties for
application of computer technologies in
professional activity. Revista Espacios. Vol
40, year 2019, number 23, page 2.
2. Фурсикова Т. Методологічні засади
розвитку професійної медіакультури
майбутніх магістрів освіти. Науковий
часопис Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова. Серія
5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.
2019. № 70. С. 259–264.
3. Фурсикова Т. Вітчизняні стратегії
розвитку професійної медіакультури
майбутніх магістрів

освіти. Інноваційна педагогіка: науковий журнал. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019. Випуск 19. Том 2. С. 113–120

4. Професійна медіапідготовка фахівців освітньої галузі. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 77. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 203–207.

5. Fursykova, Tetiana, Boychuk, Inna, Baluk, Nadiia, Karpil, Olena, & Korotka, Viktoriia. (2021). Information and Methodological Technologies of the Marketing Activity Management System in Higher Education Institutions. *International Journal of Computer Science and Network Security*, vol. 21, No.12, December 2021. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.12.53> (Web of Science)

6. Sybirna, R., Fursykova, T., Polishchuk, G., Balanutsa, O., & Marchuk, A. (2021). The main aspects of professional training of students in a pandemic. *Revista Tempos e Espaços em Educação*, 14 (33), e16583. <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16583> (Web of Science)

7. Fursykova, T., Akimkin, O., & Hodii, L. (2022). The system of functioning of out-of-school education in modern conditions of development. *Revista Tempos e Espaços em Educação*, 15 (34), e16860. <http://dx.doi.org/10.20952/revtee.v15i34.16860> (Web of Science)

8. Fursykova, T., Habelko, O., & Chernii, V. (2022). The Development of Digital Competence of Future Teachers in the Process of Distance Learning. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 17

						<p>(10), pp. 85–98. https://doi.org/10.3991/ijet.v17i10.28973 (Scopus)</p> <p>9. Haleta, Y., Fursykova, T., Kozlenko, V., Habelko, O., & Radchenko, M. (2022). Man of the information society: problems of formation and development. <i>Cuestiones Políticas</i>, 40 (75), 483–497. https://doi.org/10.46398/cuestpol.4075.29 (Web of Science)</p> <p>10. ursykova, T., Chystiakova, L., Shlianchak, S., Kravchenko, O., & Kuris, Y. (2023). Artificial intelligence and new forms of governance in the digital age. <i>Cuestiones Políticas</i>, 41 (76), 528–539. https://doi.org/10.46398/cuestpol.4176.31 (Web of Science)</p> <p>11. Shlianchak, S., Riezina, O., Fursykova, T. Koretska, V., & Koretskyi, O. (2024). Digital Literacy Education for the 21st Century: Navigation Information in a Connected World. <i>Synesis</i>, 16(1), 461-477(WOS). діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та.або громадських об'єднаннях Член Співки дизайнерів України. Свідоцтво від 28.01.2015 року № 1667</p>	
203078	Житков Олександр Анатолійови ч	професор, Основне місце роботи	Факультет історії, бізнес- освіти та права	<p>Диплом спеціаліста, Одеський державний університет імені І.І. Мечникова, рік закінчення: 1983, спеціальність: історія, Диплом доктора наук ДД 008230, виданий 05.03.2019, Диплом кандидата наук КД 050830, виданий 15.01.1992, Атестат доцента ДЦ 002075, виданий 26.06.1995</p>	40	Сучасний фаховий історіографічний дискурс	<p>Досягнення у професійній діяльності: 38.1, 38.3, 38.12, 38.14,38.19 Стажування: 1. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Центр українсько-європейського наукового співробітництва. Тема стажування «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни». Навчальне навантаження: 180 годин – 6 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 27.06.2022 – 07.08.2022 р. 2. Куявський</p>

університет у
Вроцлавеку
(Республіка Польща).
Тема стажування
«Вектори розвитку
професійної освіти у
сфері політичних,
історичних
філософських та
соціологічних наук».
Навчальне
навантаження: 6
кредитів ЄКТС.
Термін навчання –
27.06.2022 –
7.08.2022 р.
Наукові публікації
1. Історики про
реалізацію аграрної
політики Тимчасового
уряду Росії в
Наддніпрянщині
(березень–жовтень
1917 року). Наукові
записки. Серія:
Історичні науки. –
Випуск 25. –
Кропивницький, 2019.
– С. 376–393.
(співавтор Мельничук
К. С.)
2. Організація
історичних
досліджень у
Зінов'євську в 20-х
роках ХХ століття.
Наукові записки.
Серія: Історичні
науки. – Випуск 25. –
Кропивницький, 2019.
– С. 414–431.
(співавтор Мельничук
К. С.)
3. Формування
супільно-політичних
поглядів українського
кооператора Миколи
Левитського в період
1890-х – початку
1900-х років //
Літопис Волині:
всеукраїнський
науковий часопис. –
2020. – № 22. – С. 25-
30.
4. Житков, О.,
Житкова, О., & Чуйко,
К. ІСТОРИКИ
ДІАСПОРИ ПРО
ПОЛІТИКУ
НАЦІОНАЛЬНИХ
УРЯДІВ ДОБИ
УКРАЇНСЬКОЇ
РЕВОЛЮЦІЇ 1917–
1921 РОКІВ У СФЕРІ
ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ
ТА ДУХОВНОГО
ЖИТТЯ. Літопис
Волині, (2022). (26),
109-113.
5. Yurii Mytروفanenko,
Oleksandr Zhytkov,
Nina Doroshchu. Socio-
economic relations in
Central Ukraine on the
threshold of and during
the Ukrainian
revolution (1881–1922):
the agrarian Question.
Baltic Journal of
Economic Studies Riga,

2023. Vol. 9 No. 3 (2023). S. 151–161. - Web of Science Core Collection.

6. Про особливості підготовки здобувачів освіти ступеня доктора філософії в умовах воєнного стану. Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня – 7 серпня 2022. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 133–136.

7. Історіографічний компонент історичного наукового дослідження. Scientific and pedagogical internship «The trajectory of professional education in the field of political, historical, philosophical, and sociological sciences. Wloclawek, the Republic of Poland June 27 – August 7, 2022. S. 21–27.

8. Житков О.А. Пономаренко Л.В. Єлисаветградський період життя видатного історика-славіста Віктора Івановича Григоровича: жовтень – грудень 1876 року. Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії: Збірник тез Всеукраїнської наукової конференції з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка, м. Кропивницький, 18–19 жовтня 2023 року. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. С. 134–140.

9. Джерела дослідження Голодомору 1932-1933 років у Центральній Україні. Музейний вісник Центральної України. Випуск II. Радянські голодомори на Центральноукраїнських землях. Кропивницький: Поліграф-Сервіс,

							<p>2023. С. 8 – 12.</p> <p>10. Слово про науковця Валерія Петровича Капелюшного. Історіограф, етнолог, історик права: бібліографічний нарис та вибрані праці Валерія Петровича Капелюшного (до 60-річчя від дня народження). Наукове видання. К.: Інтерсервіс, 2023. С. 127-128.</p> <p>Монографії / навчальні посібники</p> <p>1. Житков О.А., Щербатюк В.М. (керівник авторського колективу) та ін. Історія держави і права зарубіжних країн. Київ: Видавництво «Фенікс», 2021. – 536 с.</p> <p>2. Житков О.А., Ковальков О.Л., Чуйко К.В. Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. Р. 99 – 109 .</p> <p>діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях</p> <p>Член Наукового центру регіональних та мікроісторичних студій</p> <p>Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p>
101907	Харченко Юлія Володимирівна	В. о. завідувача кафедри, професор, Основне місце роботи	Факультет історії, бізнес-освіти та права	<p>Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний інститут імені В. К. Винниченка, рік закінчення: 1994, спеціальність: Англійська та німецька мови,</p> <p>Диплом доктора наук ДД 005756, виданий 01.07.2016, Диплом</p>	18	Філософія та методологія науки	<p>Досягнення у професійній діяльності: п. 38.1, п. 38.3, п.38.4, п. 38.14, п.38.19</p> <p>Стажування: Тернопільський національний економічний університет Довідка про проходження стажування № 309 від 13.09.18 Тема стажування: Особливості розвитку сучасних когнітивних систем та їх вплив на</p>

кандидата наук
ДК 050329,
виданий
28.04.2009,
Атестат
доцента 12ДЦ
029985,
виданий
19.01.2012

фундаментальну,
соціогуманітарну
науку та політичні
студії
Термін: 01.03.18 – 01.
09. 18
Звіт про стажування
затверджено наказом
ректора
Центральноукраїнсько
го державного
педагогічного
університету ім. В.
Винниченка №162-ун
від 12.11.2018
В період з 21 грудня
2020 року по 12 квітня
2021 року проходила
науково-педагогічне
стажування «Інновації
в освіті. Інноваційні
технології викладання
фахових дисциплін» в
м. Катовіце,
Республіка Польща.
(сертифікат щодо
проходження
стажування
додається).
E3S Web of
Conferences 157, 04012
(2020)
DOI:
<https://doi.org/10.1051/e3sconf/202015704012>

Features of application
of fundamental
knowledge in
innovative space:
ontological aspect.
Kharchenko Julia,
Olena Sidorkina, Alla
Fabrika and Oleg Rusul
5. E3S Web Conf.
Volume 258, 2021
6. Kharchenko Julia,
Kharchenko Sergej,
Olena Sidorkina, Alla
Fabrika and Oleg Rusul
2020 Features of
application of
fundamental knowledge
in innovative space:
ontological aspect E3S
Web of Conferences
157, 04012 (2020) DOI:
<https://doi.org/10.1051/e3sconf/202015704012>
(наукова публікація у
періодичних
виданнях, які
включені до
наукометричних баз,
рекомендованих
МОН, зокрема Scopus
або Web of Science
Core Collection);
7. Русул О.В.
Політична криза та
міграційне питання в
державих Європи /
О.В. Русул // Вісник
Національного
авіаційного
університету. Серія:
Філософія.
Культурологія:
Збірник наукових
праць. Політична
криза та міграційне

							<p>питання в державах Європи - Вип. 1 (33), - К.: НАУ, 2021. - 168 с. - С. 135-139</p> <p>діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях Членство в організації "Центр аналізу складних процесів і пошуку оптимальних рішень"</p>
208254	Фока Марія Володимирівна	Завідувач кафедри, професор, Основне місце роботи	Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій	<p>Диплом бакалавра, Чорноморський державний університет імені Петра Могили, рік закінчення: 2011, спеціальність: 030508 Філологія, Диплом спеціаліста, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова та література, Диплом магістра, Чорноморський державний університет імені Петра Могили, рік закінчення: 2011, спеціальність: 030502 Мова та література (англійська), Диплом магістра, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова та література,</p>	14	Академічна англійська мова	<p>Досягнення у професійній діяльності: П.38.1, п.38.2, п.38.3, п. 38.4 п.38.5, п.38.8, п.38.12 Стажування: 1. Центр українсько-європейського наукового співробітництва, Полтавського державного аграрного університету за програмою: «Роль соціального та емоційного інтелекту як найважливіших soft-skills XXI століття в освітньому процесі». Термін стажування з 03 квітня 2023 року по 12 травня 2023 року (180 годин /6 кредитів ЄКТС). Звіт про стажування затверджено наказом ректора ЦДУ № 104-ун від 05.06.2023 р. 2. Центр українсько-європейського наукового співробітництва Центральноросійського державного університету імені Володимира Винниченка Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-311066-PSI від 11.12.2022 р. 3. Венеціанський університет Ка' Фоскарі (Венеція, Італія) (24 серпня – 2 жовтня 2020 р.). Сертифікат № FSI-24256-СаF від 02.10.2020</p> <p>Тема: «Організація освітнього процесу в галузі філологічних наук в Україні та країнах ЄС» (180 годин/ 6 кредитів ЄКТС) 4. Льотна академія Національного авіаційного університету Сертифікат №1-20 від 27 травня 2020 року</p>

Диплом
доктора наук
ДД 009217,
виданий
26.02.2020,
Диплом
кандидата наук
ДК 060069,
виданий
26.05.2010,
Атестат
доцента АД
000677,
виданий
29.01.2018

про підвищення
кваліфікації за
індивідуальною
програмою
стажування. Тема
підвищення
кваліфікації:
"Викладання
дисципліни
"Англійська мова за
професійним
спрямуванням":
проблеми та
перспективи". Звіт
про стажування
затверджено наказом
ректора
Центральноукраїнсько
го державного
педагогічного
університету імені
Володимира
Винниченка № 81-ун
від 14 липня 2020
року.
Наукові публікації
1. Фока М.
Композиційні та
лінгвостилістичні
особливості ділового
листування
англійською мовою //
Вчені записки
Таврійського
національного
університету імені В.І.
Вернадського. Серія
«Філологія. Соціальні
комунікації». Том 31
(70). № 1. 2020. С.
158–163. (фахове
видання України)
2. Фока М.
Підтекстова природа
хайку // Наукові
записки. Випуск 187.
Серія: Філологічні
науки.
Кропивницький: КОД,
2020. С. 375–380.
(фахове видання
України)
3. Фока М. Технології
розвитку критичного
мислення студента-
філолога в процесі
літературного
навчання // Наукові
записки. Кіровоград:
РВВ КДПУ ім. В.
Винниченка, 2020.
Випуск 190. Серія:
Педагогічні науки. С.
53–56. (фахове
видання України)
4. Фока М.
Змалювання
психологічних станів
персонажа як шлях до
психологізму «нової
драми» //
Науковий вісник
Міжнародного
гуманітарного
університету: збірник
наукових праць. Серія:
Філологія. Випуск 45,
том 2. Одеса:
Видавничий дім
«Гельветика», 2020.
С. 21–24. (фахове

						<p>видання України) 5. Фока М. Раса огиди як домінуюча емоція в оповіданні Дж. Д. Селінджера «Вуста чарівні та зелені очі» // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Том 31 (70). № 4 (частина 4). 2020. С. 151–155. (фахове видання України) 6 Фока М. Підтекстові смисли в оповіданні Е. Хемінгуей "Канарка для дочки": спроба декодування // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. № 3. С. 303-307. (фахове видання України)</p>
203078	Житков Олександр Анатолійович	професор, Основне місце роботи	Факультет історії, бізнес-освіти та права	<p>Диплом спеціаліста, Одеський державний університет імені І.І. Мечникова, рік закінчення: 1983, спеціальність: історія, Диплом доктора наук ДД 008230, виданий 05.03.2019, Диплом кандидата наук КД 050830, виданий 15.01.1992, Атестат доцента ДЦ 002075, виданий 26.06.1995</p>	40	<p>Методологічні проблеми історичної науки</p> <p>Досягнення у професійній діяльності: 38.1, 38.3, 38.12, 38.14, 38.19 Стажування: 1. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Центр українсько-європейського наукового співробітництва. Тема стажування «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни». Навчальне навантаження: 180 годин – 6 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 27.06.2022 – 07.08.2022 р. 2. Куявський університет у Вроцлавеку (Республіка Польща). Тема стажування «Вектори розвитку професійної освіти у сфері політичних, історичних філософських та соціологічних наук». Навчальне навантаження: 6 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 27.06.2022 – 07.08.2022 р. Наукові публікації 1. Історики про реалізацію аграрної політики Тимчасового уряду Росії в Наддніпрянщині</p>

(березень–жовтень 1917 року). Наукові записки. Серія: Історичні науки. – Випуск 25. – Кропивницький, 2019. – С. 376–393. (співавтор Мельничук К. С.)

2. Організація історичних досліджень у Зінов'євську в 20-х роках ХХ століття. Наукові записки. Серія: Історичні науки. – Випуск 25. – Кропивницький, 2019. – С. 414–431. (співавтор Мельничук К. С.)

3. Формування суспільно-політичних поглядів українського кооператора Миколи Левитського в період 1890-х – початку 1900-х років // Літопис Волині: всеукраїнський науковий часопис. – 2020. – № 22. – С. 25-30.

4. Житков, О., Житкова, О., & Чуйко, К. ІСТОРИКИ ДІАСПОРИ ПРО ПОЛІТИКУ НАЦІОНАЛЬНИХ УРЯДІВ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ У СФЕРІ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ДУХОВНОГО ЖИТТЯ. Літопис Волині, (2022). (26), 109-113.

5. Yurii Mytrofanenko, Oleksandr Zhytkov, Nina Doroshchu. Socio-economic relations in Central Ukraine on the threshold of and during the Ukrainian revolution (1881–1922): the agrarian Question. Baltic Journal of Economic Studies Riga, 2023. Vol. 9 No. 3 (2023). S. 151–161. - Web of Science Core Collection.

6. Про особливості підготовки здобувачів освіти ступеня доктора філософії в умовах воєнного стану. Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня – 7 серпня

2022. – Одеса :
Видавничий дім
«Гельветика», 2022. С.
133–136.

7. Історіографічний
компонент
історичного наукового
дослідження. Scientific
and pedagogical
internship «The
trajectory of
professional education
in the field of political,
historical,
philosophical, and
sociological sciences.
Wloclawek, the
Republic of Poland
June 27 – August 7,
2022. S. 21–27.

8. Житков О.А.
Пономаренко Л.В.
Єлисаветградський
період життя
видатного історика-
славіста Віктора
Івановича
Григоровича: жовтень
– грудень 1876 року.
Проблеми історичної
регіоналістики та
мікроісторії: Збірник
тез Всеукраїнської
наукової конференції
з нагоди 175-ї річниці
від дня народження
Павла Рябкова та 65-ї
річниці від дня
народження Сергія
Шевченка, м.
Кропивницький, 18–
19 жовтня 2023 року.
Кропивницький: РВВ
ЦДУ ім. В.
Винниченка, 2023. С.
134–140.

9. Джерела
дослідження
Голодомору 1932-1933
років у Центральній
Україні. Музейний
вісник Центральної
України. Випуск II.
Радянські голодомори
на
Центральноукраїнськ
их землях.
Кропивницький:
Поліграф-Сервіс,
2023. С. 8 – 12.

10. Слово про
науковця Валерія
Петровича
Капелюшного.
Історіограф, етнолог,
історик права:
бібліографічний
нарис та вибрані праці
Валерія Петровича
Капелюшного (до 60-
річчя від дня
народження). Наукове
видання. К.:
Інтерсервіс, 2023. С.
127-128.
Монографії /
навчальні посібники
1. Житков О.А.,
Щербатюк В.М.
(керівник авторського
колективу) та ін.

						<p>Історія держави і права зарубіжних країн. Київ: Видавництво «Фенікс», 2021. – 536 с.</p> <p>2. Житков О.А., Ковальков О.Л., Чуйко К.В. Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. Р. 99 – 109 .</p> <p>діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях</p> <p>Член Наукового центру регіональних та мікроісторичних студій</p> <p>Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 7. Здатність застосовувати різні види письмових та наукових текстів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій і усній формі</i></p>	☐	Академічна англійська мова	<p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей. 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; <p>Форма контролю: залік, екземен.</p>
		Організація наукового історичного дослідження	<p>за системним підходом:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: залік</p>
		Соціально-економічні	Практичне заняття: бесіда	– усне опитування;

		студії історії України	відтворювальна та евристична, аналіз джерел інформації та статистичної звітності, презентації індивідуальних дослідних завдань, есе.	– письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
ПРН 17. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, відповідальність за навчання інших	☐	Аспірантська практика	Не передбачено	– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. Форма контролю: залік
		Сучасний фаховий історіографічний дискурс	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Академічна англійська мова	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екзамен.
		Філософія та методологія науки	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екзамен.
		Організація наукового історичного дослідження	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
		Інформаційні технології в науці	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
		Методологічні проблеми історичної науки	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Проблеми археології та давньої історії України	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний;	– усне опитування; – письмове опитування, тестування;

			<ul style="list-style-type: none"> – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання 	<ul style="list-style-type: none"> – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>
<p><i>ПРН 16. Уміння користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтувати необхідні внесення змін і готовність впроваджувати інноваційні прийоми у науково чи навчально-методичну роботу</i></p>	☐	<p>Філософія та методологія науки</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);</p> <ul style="list-style-type: none"> – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (практичні завдання). <p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії <p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей. 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань <p>Форма контролю: залік, екзамен.</p>
		<p>Організація наукового історичного дослідження</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;; <p>відповідно до логіки пізнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний <p>за основними етапами процесу навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка <p>за системним підходом:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: залік</p>
		<p>Методологічні проблеми історичної науки</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;; <p>відповідно до логіки пізнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний <p>за основними етапами процесу навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>

			<ul style="list-style-type: none"> – узагальнення; – закріплення; – перевірка за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	
		Проблеми археології та давньої історії України	<ul style="list-style-type: none"> – дедуктивний за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>
		Аспірантська практика	Не передбачено	<ul style="list-style-type: none"> – підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. <p>Форма контролю: залік</p>
<p><i>ПРН 15. Здатність висвітлювати історичні проблеми у формі, доступній для широкої аудиторії різного віку та фаху. Публікувати наукові та науково-популярні тексти у фахових виданнях, ЗМІ, інформаційних ресурсах та ін</i></p>	☐	Організація наукового історичного дослідження	<ul style="list-style-type: none"> за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;; відповідно до логіки пізнання: – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	<ul style="list-style-type: none"> за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;; – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: залік</p>
		Методологічні проблеми історичної науки	<ul style="list-style-type: none"> за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;; відповідно до логіки пізнання: – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – перевірка за системним підходом; – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	
	Сучасний фаховий історіографічний дискурс	<ul style="list-style-type: none"> за типом пізнавальної діяльності: <ul style="list-style-type: none"> – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький; відповідно до логіки пізнання: <ul style="list-style-type: none"> – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний за основними етапами процесу навчання: <ul style="list-style-type: none"> – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка за системним підходом: <ul style="list-style-type: none"> – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>
	Аспірантська практика	Не передбачено	<ul style="list-style-type: none"> – підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. <p>Форма контролю: залік</p>
	Академічна англійська мова	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);</p> <ul style="list-style-type: none"> – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (практичні завдання). <p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії <p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: <ul style="list-style-type: none"> – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей. </p>	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; <p>Форма контролю: залік, екзамен.</p>
	Інформаційні технології в науці	<ul style="list-style-type: none"> за рівнем самостійної розумової діяльності: <ul style="list-style-type: none"> – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: залік</p>

ПРН 6. Готовність застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань, у тому числі й у міждисциплінарних галузях.

Академічна англійська мова	Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу; – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екземен.
Філософія та методологія науки	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.
Організація наукового історичного дослідження	за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
Сучасний фаховий історіографічний курс	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
Проблеми археології та давньої історії України	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
Соціально-економічні студії історії України	Практичне заняття: бесіда відтворювальна та евристична, аналіз джерел інформації та статистичної звітності, презентації індивідуальних дослідних завдань, есе.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
Аспірантська практика	Не передбачено	– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. Форма контролю: залік
Методологічні проблеми історичної науки	за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен

<p><i>ПРН 9. Здатність дотримуватись етики наукових досліджень та принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності</i></p>	☐	<p>Організація наукового історичного дослідження</p>	<p>за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань</p> <p>Форма контролю: залік</p>
		<p>Філософія та методологія науки</p>	<p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань</p> <p>Форма контролю: залік, екземен.</p>
		<p>Методологічні проблеми історичної науки</p>	<p>за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань</p> <p>Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Проблеми археології та давньої історії України</p>	<p>за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань</p> <p>Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Аспірантська практика</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації.</p> <p>Форма контролю: залік</p>
<p><i>ПРН 14. Уміння застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій</i></p>	☐	<p>Аспірантська практика</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації.</p> <p>Форма контролю: залік</p>
		<p>Інформаційні технології в науці</p>	<p>За характером логіки пізнання: – аналітичний, – синтетичний, – аналітико-синтетичний, – індуктивний, – дедуктивний</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання практичних завдань</p> <p>Форма контролю: залік</p>
<p><i>ПРН 3. Уміння оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки і застосовувати їх у власних</i></p>	☐	<p>Академічна англійська мова</p>	<p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу; – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування;</p> <p>Форма контролю: залік, екземен.</p>

дослідженнях та/або під час науково-педагогічної діяльності		Філософія та методологія науки	Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу; – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.
		Методологічні проблеми історичної науки	за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка	за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка
		Проблеми археології та давньої історії України	за логікою пізнання: – аналітичний; – індуктивний; – дедуктивний	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Сучасний фаховий історіографічний курс	за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Соціально-економічні студії історії України	Практичне заняття: бесіда відтворювальна та евристична, аналіз джерел інформації та статистичної звітності, презентації індивідуальних дослідних завдань, есе.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Аспірантська практика	Не передбачено	– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. Форма контролю: залік
ПРН 13. Здатність інтегрувати власні науково-дослідні напрацювання до навчально-методичної роботи	☐	Сучасний фаховий історіографічний курс	За типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний; – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький; відповідно до логіки пізнання: – аналітичний; – індуктивний; – дедуктивний; – системний, порівняльний за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок;	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен

		<ul style="list-style-type: none"> – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка <p>за системним підходом:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль <p>за джерелами знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні – розповідь, пояснення, лекція; – наочні – демонстрація, ілюстрація <p>за рівнем самостійної розумової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблемний; – частково-пошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання 	
	Філософія та методологія науки	<p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей. 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань <p>Форма контролю: залік, екзамен.</p>
	Методологічні проблеми історичної науки	<p>За типом пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснювально-ілюстративний; – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький; <p>відповідно до логіки пізнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналітичний; – індуктивний; – дедуктивний; – системний, порівняльний <p>за основними етапами процесу навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування знань; – формування умінь і навичок; – застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка <p>за системним підходом:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль <p>за джерелами знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні – розповідь, пояснення, лекція; – наочні – демонстрація, ілюстрація <p>за рівнем самостійної розумової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблемний; – частково-пошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання 	<ul style="list-style-type: none"> – усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань <p>Форма контролю: екзамен</p>
	Аспірантська практика	Не передбачено	<ul style="list-style-type: none"> – підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. <p>Форма контролю: залік</p>

<p><i>ПРН 12. Здатність представляти результати самостійного дослідження іноземною мовою в усній чи письмовій формі</i></p>	☐	<p>Академічна англійська мова</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (практичні завдання).</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екземен.</p>
<p><i>ПРН 11. Здатність завершити оригінальне наукове дослідження у вигляді дисертаційної роботи, заснованої на критичному аналізі джерел і синтезі наукових ідей та нових знань, і забезпеченій необхідним науковим апаратом</i></p>	☐	<p>Академічна англійська мова</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екземен.</p>
		<p>Філософія та методологія науки</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.</p>
		<p>Методологічні проблеми історичної науки</p>	<p>за рівнем самостійної розумової діяльності: – проблемний; – частковопошуковий; – дослідницький; – метод проблемного викладання</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік</p>
		<p>Організація наукового історичного дослідження</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік</p>
		<p>Сучасний фаховий історіографічний дискурс</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
<p><i>ПРН 10. Здатність презентувати результати дослідження у фаховому середовищі (конференції, круглі столи, наукові семінари) та широкому загалу (презентації, науково-популярні заходи та публікації)</i></p>	☐	<p>Аспірантська практика</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>– підготовка і проведення семінарських занять; – аналіз і самоаналіз проведених семінарських занять; – підготовка тексту лекції; – оформлення звітної документації. Форма контролю: залік</p>
		<p>Академічна англійська мова</p>	<p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екземен.</p>
		<p>Організація наукового</p>	<p>Методи контролю й</p>	<p>усне опитування;</p>

		історичного дослідження	самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.	– письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
		Філософія та методологія науки	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.
		Інформаційні технології в науці	За характером логіки пізнання: – аналітичний, – синтетичний, – аналітико-синтетичний, – індуктивний, – дедуктивний	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
		Методологічні проблеми історичної науки	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Проблеми археології та давньої історії України	за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
<i>ПРН 8. Здатність проектувати та переконливо представляти групі фахівців проект науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі</i>	☐	Філософія та методологія науки	Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: – метод проблемного викладу матеріалу; – моделювання життєвих ситуацій; – мозковий штурм; – метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.
		Організація наукового історичного дослідження	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: залік
		Методологічні проблеми історичної науки	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Проблеми археології та давньої історії України	Готовність застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної	– усне опитування; – письмове опитування, тестування;

			діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань, у тому числі й у міждисциплінарних галузях (ПРН 6). за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
<i>ПРН 5. Уміння оцінювати ступінь висвітлення основних аспектів наукової проблеми та обґрунтовувати потребу її подальшої розробки</i>	☐	Філософія та методологія науки	Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – усного контролю; – письмового контролю; – самоконтролю та взаємоконтролю; – рецензування відповідей.	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екзамен.
		Проблеми археології та давньої історії України	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Сучасний фаховий історіографічний дискурс	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Методологічні проблеми історичної науки	за джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція; – наочні: демонстрація, ілюстрація	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
<i>ПРН 4. Обізнаність та здатність переосмислювати концепції, наявні у фаховому методологічному та історіографічному дискурсі; готовність удосконалювати існуючі в межах області дослідження знання</i>	☐	Сучасний фаховий історіографічний дискурс	за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Проблеми археології та давньої історії України	за основними етапами процесу навчання: – формування знань; – формування умінь і навичок;\n– застосування знань; – узагальнення; – закріплення; – перевірка	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
		Методологічні проблеми історичної науки	за системним підходом: – стимулювання та мотивація – контроль та самоконтроль	– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань

				– виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен
<p><i>ПРН 2. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології в процесі пошуку, локалізації, збирання, опрацювання та аналізу історичних та історіографічних джерел</i></p>	☐	<p>Інформаційні технології в науці</p>	<p>За джерелами знань: – словесні: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; – наочні: демонстрація (мультимедійні презентації), метод демонстраційних прикладів, ілюстрація; – практичні: лабораторна робота, вправи; – інтерактивні: колективне обговорення, мозкова атака, робота в парах та групах.</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання практичних завдань Форма контролю: залік</p>
		<p>Методологічні проблеми історичної науки</p>	<p>відповідно до логіки пізнання: – аналітичний; – індуктивний; – дедуктивний; – системний, порівняльний</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Сучасний фаховий історіографічний дискурс</p>	<p>відповідно до логіки пізнання: – аналітичний; – індуктивний – дедуктивний</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
<p><i>ПРН 1. Здатність до пошуку, аналізу та самостійної класифікації сукупності джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження</i></p>	☐	<p>Сучасний фаховий історіографічний дискурс</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Соціально-економічні студії історії України</p>	<p>Лекція: вступна, тематична, оглядова, узагальнююча. Зміст лекції будь-якого типу структуровано презентаційними матеріалами через демонстрацію таблиць, схем, формул, графіків, нормативних актів, джерел, статистичної звітності та інших наочних матеріалів.</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Проблеми археології та давньої історії України</p>	<p>за типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний; – репродуктивний – проблемного викладу; – дослідницький</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>
		<p>Методологічні проблеми історичної науки</p>	<p>За типом пізнавальної діяльності: – пояснювально-ілюстративний; – репродуктивний; – проблемного викладу; – дослідницький;</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань – виконання практичних завдань Форма контролю: екзамен</p>

		<p>Академічна англійська мова</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (практичні завдання).</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; Форма контролю: залік, екземен</p>
		<p>Філософія та методологія науки</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: – словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); – наочні (презентація, демонстрування); – практичні методи (практичні завдання).</p>	<p>– усне опитування; – письмове опитування, тестування; – виконання письмових завдань Форма контролю: залік, екземен.</p>